AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

PROTOCOL COMUNITARI DE PREVENCIÓ I ABORDATGE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN L'ESPAI PÚBLIC A VILANOVA I LA GELTRÚ

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Aquest document ha estat elaborat en un procés comunitari endegat entre entitats socioculturals de la ciutat i la Regidoria de Convivència i Equitat de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Entitats participants:

Bullanga feminista (Grup Impulsor), Lluna de foc (Grup Impulsor), Can Pistraus, Ateneu Vilanoví, Apol·lo, Federació d'Associacions pel Carnaval de VNG, Unió Vilanovina, Bordegassos de Vilanova i la Geltrú, Drac de Vilanova, Cooperativa de Consum La Vinagreta, Associació Cultural Desperta!, Drac Màgic, Festuc, Nowa Reggae i Som VNG.

Febrer 2020

Vilanova i la Geltrú

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

ÍNDEX

1 PRESENTACIÓ

2 OBJECTIUS

2.1. OBJECTIUS PRINCIPALS

2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

3 PROCÉS COMUNITARI D'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL

3.1. FONAMENTACIÓ METODOLÒGICA

3.2. ORGANIGRAMA

3.3. PARTICIPACIÓ

4 PROTOCOL MARC ACTIVITATS RECREATIVES, FESTES I FESTES POPULARS

4.1. REQUISITS I COMPROMISOS PER IMPLEMENTAR EL PROTOCOL

4.2. APROXIMACIÓ A LES VIOLÈNCIES SEXUALS EN CONTEXTOS D'OCI

4.3. CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI DE VILANOVA I LA GELTRÚ

4.4. IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL

4.4.1. ACTORS, ROLS I RESPONSABILITATS

4.4.2. PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ

4.4.2.1. CAMPANYA COMUNICATIVA

4.4.2.2. LECTURA DEL MANIFEST DEL PROTOCOL

4.4.2.3. FORMACIONS DE CAPACITACIÓ

4.4.2.4. DISSENY D'ESPAIS DE FESTA

4.4.2.5. DISSENY DE LA PROGRAMACIÓ

4.4.3. DETECCIÓ

4.4.3.1. AGRESSIONS SEXUALS I SEXISTES

4.4.4. ATENCIÓ- INTERVENCIÓ

4.4.4.1. ACTUACIÓ DAVANT DE SITUACIONS DE VIOLÈNCIA SEXUAL

4.4.4.2. ATENCIÓ A LA PERSONA AGREDIDA I ACOMPANYAMENT

4.4.4.3. MESURES DE VISIBILITZACIÓ DE VIOLÈNCIES SEXUALS A L'ESPAI D'OCI
4.4.5. RECUPERACIÓ/REPARACIÓ
5 MAPATGE DE LA CIUTAT
5.1. ESTAT GENERAL
5.2. CIRCUIT ESPECÍFIC
5.2.1. ESPAI D'EQUITAT
5.2.1. SERVEIS D'ATENCIÓ 24H
6 GRUP DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ
7 GUIA DE RECOMANACIONS PER AL MUNICIPI
7.1. LLISTAT D'ACCIONS A PROMOURE

ANNEX 1. MARC TEÒRIC
ANNEX 2. MARC LEGAL
ANNEX 3. DIAGNOSI
A3.1. METODOLOGIA
A3.2. ENTREVISTES
A3.3. QÜESTIONARIS
A3.4. CONCLUSIONS PRINCIPALS DE LA DIAGNOSI
ANNEX 4. FORMACIONS I TALLERS REALITZATS
ANNEX 5. RECURSOS COMUNICATIUS DEL PROTOCOL MARC
A5.1. MANIFEST DEL PROTOCOL
A5.2. DOCUMENT DE COMPROMÍS D'ADHESIÓ AL PROTOCOL
A5.3. COMUNICATS OFICIALS DE L'ADMINISTRACIÓ EN CAS DE VIOLÈNCIES SEXUALS
A5.4. FALCA SONORA
A5.5. MISSATGE PER PROJECTAR EN PANTALLA
A5.6. DIFUSIÓ A XARXES SOCIALS: HASHTAG
A5.7. CIRCUIT DE PREVENCIÓ
A5.8. CIRCUIT INTERN D'ACTUACIÓ
A5.9. FULL INFORMATIU DE SUPORT A LA REPARACIÓ DE VÍCTIMES D'AGRESSIONS SEXUALS

A5.10. FITXA DE REGISTRE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN ESPAIS D'OCI
A5.11. ELEMENT COMÚ DE VISIBILITZACIÓ DE VIOLÈNCIES SEXUALS
ANNEX 6. PRESSUPOST D'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL 2017-19
ANNEX 7. TIPOLOGIES DE VIOLÈNCIES SEXUALS
ANNEX 8. GLOSSARI

BIBLIOGRAFIA

1. PRESENTACIÓ I EXPOSICIÓ DE MOTIUS

En els darrers anys, s'ha posat el focus sobre les violències masclistes que afecten a dones i nenes en sentit ampli. Les reaccions emergents des de diversos sectors polítics, econòmics i socials han fet que les anomenades qüestions de gènere ocupin també les agendes municipals com a principal ens per a prevenir, tractar i abordar les violències masclistes.

En concret, després que diversos casos mediàtics, però també els que desgraciadament hem viscut de prop a la Vila, fessin veure que les violències sexuals es troben en les nostres quotidianitats.

El present Protocol neix de l'impuls de la unió d'esforços d'un Grup Impulsor, format per dos col·lectius feministes de la ciutat, Bullanga Feminista i Lluna de Foc que, conjuntament amb 16 entitats socioculturals de la Vila i l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú han format part d'un procés comunitari per al consens de l'acció i el document. Tots ells han treballat coordinadament des del març del 2017 fins al febrer del 2019, per fer possible un Protocol marc que serveixi per sensibilitzar, prevenir, atendre i reparar els casos de violències sexuals en espais públics i d'oci a la ciutat.

El procés comunitari, pioner a la comarca del Garraf, en tant que és una fórmula híbrida entre el consens d'entitats socioculturals i administració, s'ha desenvolupat mitjançant assemblees plenàries, sessions formatives, entrevistes, reunions amb professionals i agents clau, buidatge de dades, recepció de testimonis, judicialització d'assumptes i percepció en la seguretat pública.

Les diverses sessions han tingut per objecte abordar les percepcions respecte a qüestions de gènere, percepció de la seguretat i dinàmiques relacionals en els espais d'oci, així com la dimensió de les realitats dels i les joves de la ciutat.

Aquest Protocol ha de ser una eina per vertebrar processos de reflexió col·lectius i comunitaris que impulsin la corresponsabilitat en la prevenció i l'actuació front les agressions masclistes i, amb això, aconseguir que es sumin agents i compromisos a nivell local per a la lluita contra les violències masclistes. La voluntat és que aquest sigui l'embrió documental perquè més entitats, administracions i locals privats s'hi sumin i el treball s'expandeixi i actualitzi periòdicament.

2. OBJECTIUS

2.1. OBJECTIUS PRINCIPALS

1. Fer dels espais públics d'oci, espais segurs i de gaudi per a tothom, en absència de violències sexuals.

2. Crear consensos respecte a la definició de les violències i abaixar el llindar de tolerància d'aquestes.

3. Implicar tots els agents que intervenen en els processos d'abordatge, atenció, denúncia de violències sexuals, així com els qui treballen o es desenvolupen en l'oci.

4. Formar de manera específica el personal de l'administració pública.

5. Incorporar la perspectiva de gènere als diferents àmbits i espais que interaccionen en el disseny, l'organització i la implementació de les festes populars, així com en la seguretat i el disseny urbà.

6. El compromís de l'Ajuntament de facilitar els recursos suficients per instal·lar serveis de punts liles i atenció a les entitats sense ànim de lucre a partir del 2019.

7. El compromís de l'Ajuntament des del moment de l'aprovació d'aquest protocol d'incloure en els plecs de condicions o contractacions dels esdeveniments d'oci nocturn amb un públic de més de 500 persones i de festivals organitzats per empreses o qualsevol tipus d'organització amb finalitat lucrativa, l'obligatorietat de disposar d'un servei de punt lila i complir amb els punts de difusió i prevenció acordats en aquest protocol. En el cas d'empreses, associacions i entitats de Vilanova i la Geltrú, hauran d'estar en tot cas adherides a aquest protocol per tal de poder oferir el servei de punt lila.

8. El compromís del Grup de Seguiment del protocol d'establir abans del dia 30 de gener de cada any un calendari anual dels actes que hauran de disposar de servei de punt lila, tant organitzats per l'Ajuntament com per les entitats adherides al protocol. En el cas d'actes no inclosos en aquest calendari i que compleixin amb els requisits establerts en el protocol, la part organitzadora haurà d'avisar amb una antelació de 30 dies a l'Ajuntament per tal de poder fer front a la gestió del servei.

9. Personació com a Acusació Popular de l'Ajuntament en els casos de violències sexuals greus.

2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

El present protocol parteix de l'objectiu d'implementar en les administracions locals tant el Conveni d'Istanbul com les Lleis catalanes 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, i la Llei 11/2014, per a garantir els drets LGTBI i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, que recomanen el seu desplegament des de les administracions locals.

Pel que fa als objectius específics:

- Detectar les claus que expliquen **les desigualtats de gènere**, **identitat o orientació sexual** en relació amb les diferents formes de **violències sexuals** generades i la interacció d'aquestes amb les dinàmiques d'oci actual del municipi.
- Entendre quina relació existeix al municipi entre les **dinàmiques d'oci i espais recreatius**, el consum d'alcohol i altres drogues i la reproducció de les violències sexuals en aquests espais.
- Identificar quins són els **espais i àmbits** on la reproducció de les violències sexuals operen amb més impunitat.
- Construir un **consens ideològic** i un **marc teòric feminista** per actuar davant les desigualtats de gènere i les violències sexuals.
- Desenvolupar un **procés d'elaboració** del pla d'actuació amb metodologies participatives que empoderi i enforteixi la **perspectiva de gènere** entre el personal de l'administració, les i els càrrecs electes, les associacions i col·lectius i la població en general.
- **Assessorament i formació** a nivell municipal o supramunicipal per tal de poder intervenir, resoldre i reparar millor el dany causat per les violències masclistes. Elaborar una **guia de bones pràctiques** que acompanyi el pla d'actuació local.
- Promoure en especial la participació i la presa de decisions d'aquells col·lectius de **dones**, **feministes** i **LGTBIQ+** del territori.
- Incorporar al protocol la **mirada de la diversitat** d'opcions sexuals, identitats i expressions de gènere no normatives (LGTBIQ+) que també pateixen discriminacions i violències relacionades amb les violències de gènere.
- Incorporar al protocol una **mirada interseccional** de les diverses desigualtats i discriminacions que operen al municipi per donar-hi resposta.
- Crear un **pla d'actuació municipal** davant les violències sexuals que inclogui les línies de prevenció, detecció, atenció i recuperació en espais públics i d'oci i que doti de recursos els ens locals per a la prevenció i resposta davant aquests tipus de violències.
- Crear un **protocol d'actuació municipal** davant les violències sexuals més específic, en contextos i escales concretes d'actuació, que serveixi de marc de referència.

- Formar amb les **competències bàsiques** perquè puguin entendre i aplicar el protocol les persones implicades en el context d'acció: personal de l'administració, personal vinculat als espais d'oci, associacions i col·lectius sensibilitzats, etc.
- Fomentar la **legitimitat democràtica** a través de crear espais de debat públic. Incorporar múltiples mirades per enriquir el procés deliberatiu/consultiu i que contribueixin positivament a la validació política.
- Disseny de campanyes comunicatives i de difusió del Protocol per tal de divulgar el present protocol.
- Generar **indicadors d'avaluació** del propi protocol per tal de considerar la seva implementació i efectes en la població.

3. PROCÉS COMUNITARI D'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL

3.1. FONAMENTACIÓ METODOLÒGICA

Per desenvolupar el present procés de protocol, s'ha engegat un procés participatiu des d'un **Grup Impulsor** format per membres dels col·lectius Bullanga Feminista i Lluna de Foc, així com personal tècnic de redacció del Protocol; i per altra banda, sis **Assemblees Plenàries** formades per membres de 15 entitats de la Vila, junt a personal tècnic de la Regidoria de Convivència i Equitat de l'Ajuntament, on s'han consensuat la majoria de propostes principals del Protocol, i de la Guia de Recomanacions.

Aquest procés ha tingut una durada de 18 mesos, iniciat a març de 2017 i finalitzat amb l'aprovació del Protocol al febrer del 2019.

3.2. ORGANIGRAMA

Per al procés d'elaboració del Protocol d'Espais Lliures de Sexisme a Vilanova i la Geltrú s'han definit tres òrgans de treball:

- Grup Impulsor: membres de Lluna de Foc i Bullanga Feminista i acompanyament per part de **personal tècnic**. Té la funció de **vetllar perquè el procés funcioni** i aportar l'ajuda i la informació necessària a l'equip de facilitadores del procés.

Desenvoluparà tasques de presa de decisions sobre programació, població diana, perfils d'informants clau, mapa d'actors del municipi i del territori, coordinació, comunicació i estratègies de difusió.

- Grup Redactor: especialistes en l'elaboració, formació i incidència en polítiques públiques amb perspectiva de gènere (advocades, psicòlogues, sociòlogues, etc.) contractades de forma externa per redactar el document del Protocol. En poden formar part membres de Bullanga, Lluna i professionals externes (s'exclouen tècniques de l'Ajuntament). Faran pressupost i calendari propi per la seva tasca.
- Assemblea Plenària: grup de treball unitari i sobirà màxim del procés. En formen part amb igualtat de quota participativa el Grup Impulsor, les entitats i empreses d'oci adherides i l'Ajuntament. El Grup Redactor no hi participa per mantenir l'objectivitat. L'Assemblea Plenària serà qui validarà el document de Protocol, durant i al final del Procés. Es reunirà en sessió plenària bimensualment.

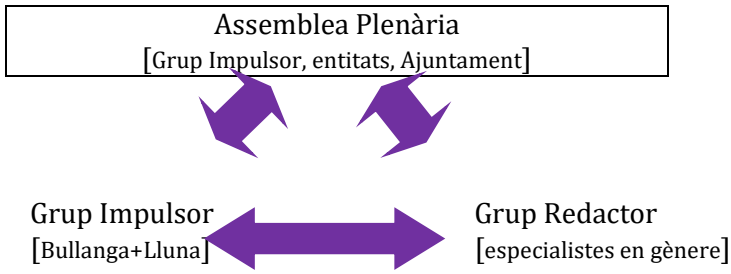

3.3. PARTICIPACIÓ

S'ha tingut en compte la participació de les diverses entitats i associacions, que han mostrat interès per fer aportacions durant el procés.

Així doncs, entre el juliol 2017 i el febrer de 2019, 15 entitats han format part del procés comunitari per a l'elaboració del Protocol de prevenció i abordatge de les violències sexuals en l'espai públic. Juntament amb membres tècniques de la Regidoria de Convivència i Equitat de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, les entitats adherides han participat a 6 sessions d'assemblea plenària, espai sobirà de decisió, on també hi ha participat el Grup Impulsor, i s'han format en tres formacions: 6 hores de sensibilització inicial en identificació de violències masclistes (amb Carla Alsina); 12 hores en capacitació

inicial (amb Carla Vall) i 4 hores en capacitació avançada. Les entitats participants han estat: Bullanga Feminista, Lluna de Foc, Can Pistraus, Ateneu Vilanoví, Apol·lo, Federació d'Associacions pel Carnaval de VNG (FAC), La Unió Vilanovina, Bordegassos de Vilanova i la Geltrú, Drac de Vilanova, Cooperativa de Consum La Vinagreta, Associació Cultural Desperta!, Drac Màgic, Festuc, Nowa Reggae i Som VNG. La mitjana d'assistència a les sessions formatives/plenàries ha oscil·lat entre les 25-30 persones.

Durant el procés, les entitats han consensuat el lema de la pancarta comunitària "Per unes festes lliures de sexisme", que s'han anat tornant entre les festes celebrades per les participants, a més de cartells de sensibilització per enganxar a les barres dels esdeveniments. I també han comptat amb el lliurament d'una guia d'estiu 2018, prèvia a la redacció final del document del Protocol.

4. PROTOCOL MARC ACTIVITATS RECREATIVES, FESTES I FESTES POPULARS

4.1. REQUISITS I COMPROMISOS PER IMPLEMENTAR EL PROTOCOL

El Protocol Marc està dissenyat perquè pugui desenvolupar-se a través d'una implementació activa, qualitativa, crítica i constructiva al llarg del temps, afegint-s'hi noves entitats, associacions, així com empreses, festivals i altres particulars.

Per incorporar tots els elements desenvolupats i consensuats pels diversos grups de treball, caldrà complir uns **requisits mínims**:

1. **Adhesió i acceptació** del Protocol (cal signar el Manifest del Protocol i el compromís d'adhesió -annex 4.1.).
2. Utilitzar la **Campanya i lemes unitaris, així com els hashtags** (apartat 4.4.2.1.)
3. **Formar** totes aquelles persones o personal treballador per tal de conèixer el contingut del protocol i saber-lo aplicar (apartat 4.4.2.3).
4. Definir una persona **Referent del Protocol** (apartat 4.4.1).
5. Crear un **Grup de Seguiment** del municipi, format per les persones referents per avaluar i millorar el Protocol (apartat 6).

6. Aportar una **partida econòmica** del pressupost de Festa Major i Carnaval per part de l'Administració, per col·laborar en la implementació del Protocol, així com qualsevol altre acte de masses en què sigui requerit per les entitats un punt lila.

A part dels compromisos i requisits mínims que han acceptat les entitats vinculades i l'Ajuntament, s'han definit els actors que cal que es responsabilitzin dels següents mínims:

- **Entitats organitzadores** de festes populars. Es comprometen a signar el Manifest del Protocol i el Compromís d'adhesió, rebre les formacions de capacitació i a implementar el protocol.
- **Artistes, personal contractat i personal voluntari de la festa**. Tot el personal que participi o que es contracti per a la festa ha de saber de l'existència del Protocol, del Manifest i del compromís d'adhesió; s'ha de comprometre a no promoure missatges ni actituds masclistes i ha de fer cas de les indicacions de les persones de l'organització referents del Protocol.

4.2. APROXIMACIÓ A LES VIOLÈNCIES SEXUALS EN CONTEXTOS D'OCI

Per entendre com operen i es manifesten les violències sexuals en els entorns d'oci, cal establir en primer lloc que la mirada de la qual partim és que a la nostra societat existeixen unes **desigualtats de gènere** fonamentades en un marc de relacions de poder **heteropatriarcals**.

Aquestes desigualtats i conseqüent reproducció dels estereotips de gènere en les diferents esferes i escales de la nostra societat, són les que provoquen les **violències sexuals**. A l'Annex 9 del present document hi ha una ampliació del marc teòric que explica aquesta perspectiva.

- **El cos de les dones com a producte.**
  Les dones i l'ús dels cossos estereotipats són utilitzats de manera sistemàtica als entorns d'oci i especialment als locals d'oci nocturn com un producte.
- **Violències sexuals naturalitzades, normalitzades i generalitzades.**

Les violències sexuals enteses com a formes de limitar la llibertat sexual de les dones i de persones LGTBIQ+ i com a formes d'agressions sexuals de tot tipus, intensitats i freqüències estan normalitzades a la nostra societat.

- **Hipersensiblitat per part dels homes en contraposició a l'agressor fantasma.**
  Les violències sexuals als homes són de caràcter puntual i no sistèmica. Hi ha una resposta a la defensiva, de relativització, menyspreu i fins i tot, justificació de molts homes cap a les agressions cap a dones. La majoria d'homes afirmen que mai han agredit però en canvi hi ha moltes dones que han patit agressions per part d'homes.
- **Falsa sensació d'igualtat**
  Hi ha una concepció de que "estem millor que mai" i tot això ja està superat i, per tant, no cal prestar atenció als senyals d'alerta.
- **Els contextos d'oci nocturn naturalitzen la violència.**
  Es conceptualitza com el preu a pagar en cas de sortir.
- **La droga més present en situacions de violència sexual és l'alcohol.**
  L'alcohol, com a droga depressora, per una banda, pot reduir i fer desaparèixer la capacitat de reacció de la persona agredida i, per l'altra, pot actuar com a desinhibidor i facilitador per a la persona potencialment agressora. Les substàncies no són les responsables de les violències, sinó que únicament ho són els agressors.
- **El consum culpabilitza les dones però legitima i desresponsabilitza els homes.**
  Existeix una percepció social, col·lectiva i, fins i tot, en la jurisprudència, que davant una situació de violència el consum de substàncies penalitza i culpabilitza les dones i desresponsabilitza els homes.
- **La majoria d'agressions sexuals són de tipologia oportunista i no de tipologia premeditada.**
  Contràriament a l'opinió generalitzada, les agressions sexuals més freqüents no solen ser premeditades. Els agressors poden ser persones que potser no tenien la intenció de cometre una agressió, però que es troben en la disponibilitat de fer-la i la duen a terme.
- **Parlar de consentiment no és suficient.**

Quan parlem de sexe, sexualitat o relacions sexoafectives, ni tan sols hauríem de parlar de consentiment, sinó que ens hauríem de centrar en el desig i les voluntats. Quan fem referència a consentiment és perquè fem referència a violència i a fets delictius. En absència de consentiment o d'un consentiment forçat, estem davant d'un delicte. **El consentiment es construeix en positiu, de manera reiterada i en absència de situacions que el poden condicionar.**

En primer lloc, el fet d'haver de donar un consentiment pressuposa un rol actiu de l'home i un rol passiu i reactiu de la dona que ha de donar resposta a una demanda de l'home. Aquesta dinàmica no trenca amb la jerarquia de gènere.

En segon lloc, una vegada més es posa el focus a la dona atribuint-li la responsabilitat d'haver de donar una resposta clara davant un home, enlloc de posar la mirada en els comportaments dels homes.

En tercer lloc, les respostes de les dones estan molt condicionades per un seguit d'estigmes que limiten les seves llibertats sexuals, definint així les múltiples respostes que poden donar en un rang que va des de l'estigma de puta fins a l'estigma d'estreta.

Finalment, les condicions que es poden donar per expressar una resposta clara i lliure de consentiment són difícilment generades, ja que és habitual que aquestes estiguin molt condicionades per altres formes de violències de gènere més implícites i subtils, com poden ser la psicològica, l'ambiental, la social o la simbòlica. Sobretot en relacions de parella o de relacions sexuals esporàdiques amb coneguts.

- **La configuració dels espais d'oci i els desplaçaments condicionen i limiten la llibertat de moviment de les dones als espais públics.**

  És majoritària entre les dones que la percepció d'inseguretat o de llibertat està molt condicionada per la configuració i el disseny dels espais d'oci i de l'urbanisme en general. També en els desplaçaments per espais públics.

  Precisament, els desplaçaments i els trajectes de retorn a casa, constitueixen un dels principals focus de por entre les dones i noies de la Vila, especialment, per la manca de llum.

4.3. CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI DE VILANOVA I LA GELTRÚ

L'objectiu principal d'aquest punt és el d'explicar una **realitat del territori** per tal d'establir la **diagnosi de la situació** i poder entendre així les estratègies i accions necessàries del Protocol.

Les conclusions principals exposades en aquest apartat són fruit d'un **procés de recerca** realitzat a Vilanova i la Geltrú des de març del 2017 fins al juny del 2018.

Per a la recopilació d'informació s'han utilitzat les següents **tècniques de investigació**: anàlisi de bases de dades, revisions bibliogràfiques, entrevistes semi-estructurades, entrevistes a professionals, mapeig d'actors, observació participant i qüestionaris a població diana. A l'Annex del present document es poden trobar les conclusions principals d'algunes de les tècniques d'investigació realitzades.

La informació recopilada s'ha analitzat a través de **triangulacions metodològiques** contrastant el resultats de les diferents tècniques d'investigació **qualitatives** i **quantitatives**. Les principals conclusions estan endreçades per àmbits que ajuden a explicar els continguts que després es trobaran al Protocol i a la Guia de Recomanacions.

A la primera taula es poden veure les **dades essencials** per entendre l'escala de població general, de dones i homes, de les principals festes populars d'aplicació del Protocol marc i del número de locals d'oci privat.

DADES PRINCIPALS DEL MUNICIPI

Municipi	Població	Dones	Homes	Festes Populars
Vilanova i la Geltrú	66.077	34.098 (51,6%)	31.979 (48,4%)	- Festa major - Carnaval - Festivals

A continuació estan enumerades les principals conclusions per àmbit de recerca. La taula serveix per identificar el número de **Conclusió de la Diagnosi** (CD), la **Descripció** de la idea extreta com a resultat de la recerca i l'**Acció o apartat desenvolupat al Protocol** o la **Guia de Recomanacions** (AP).

Cal destacar que sota de cada conclusió hi ha una descripció qualitativa sobre el principal punt fort de la idea exposada. Les dades quantitatives estan extretes de l'enquesta realitzada amb motiu de l'elaboració del Protocol. A l'Annex del present document es troben els resultats principals més concretats.

RECURSOS DISPONIBLES

CD	Descripció		AP
1	Plans i Protocols actualitzats. CIRCUIT D'ATENCIÓ A DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA (2014)		S'hauria de fer revisió amb conveni Istambul.
	✓	Eines, serveis i circuits consolidats i amb bon funcionament.	
2	Campanya de sensibilització sobre prevenció de violències sexuals.		Campanya comunicativa
	✓	Caldria separar-la d'altres problemàtiques associades a la festa.	
3	Falta de protocol en referència a agressions prèvies.		Protocol
	✓	Caldrà un trasllat a entitats i associacions.	
4	Agent específica d'atenció a serveis socials.		Protocol
	✓	Professionals formats i dedicats a temes de gènere en exclusivitat.	
5	Treball fet també des de les entitats en clau de gènere.		Campanya comunicativa
	✓	Normalització de les activitats de prevenció i sensibilització.	
6	Serveis d'atenció a les dones de SIAD, GAV Mossos. Servei d'atenció telefònica les 24h.		Proposta de telèfon directe atenció i policia local, 24h.
	✓	Recursos que ja tenen un llarga trajectòria amb bons resultats i bones professionals.	
7	No hi ha servei d'atenció, acompanyament, reparació per a menors que pateixin violències de gènere (dones) i les relacionades (LGTBIQ+) sense el permís de les persones que les tutelen.		Es troba en procés.

	✓	Qualsevol acció en aquesta línia pot ser positiva.	
8	Falta una vinculació dels joves als serveis.		Campanya comunicativa
	✓	Treball des de l'Espai Jove a través d'una Bústia i WhatsApp.	

MAPA D'ACTORS

CD	Descripció		AP
10	Els recursos són limitats, l'atenció a menors es veu dificultada en el circuit. Alguns serveis es troben a Vilanova i la Geltrú o a Barcelona.		Protocol Guia
	✓	Tenim l'oportunitat d'ampliar l'atenció a menors.	
11	Policia Local implicada en el processos amb metodologies participatives, però amb falta de perspectiva de gènere i amb poques dones en plantilla.		Unitat especialitzada de la policia local
	✓	Molt bona predisposició per rebre formacions i desenvolupar protocols.	
12	Col·lectiu feminista jove i actiu amb protocol i campanya pròpia.		Metodologia, Protocol
	✓	Referencialitat política positiva al territori. Alt nivell de sensibilitat, coneixement i experiència sobre el tema.	
13	Existeixen a la comarca diversos col·lectius feministes i de dones coordinats.		Protocol
	✓	Lideratge positiu i participació positiva.	
14	Poques persones LGTBIQ+ visibles, visibilitzades i/o mobilitzades.		Metodologia, Protocol, Campanya, Formacions
	✓	Qualsevol acció en aquesta línia pot ser positiva.	
15	Presència de col·lectius amb interseccionalitats diverses al casal.		Metodologia, Campanya, Formacions
	✓	Casal com a punt d'unió.	

16	Equips de govern de diferents partits polítics en el municipi.		Metodologia, Grup Seguiment, Guia
	✓	Pluralitat representativa.	
17	Poques persones amb diversitat funcional en els espais de poder visibles i de presa de decisions.		Metodologia, Grup Seguiment
	✓	Qualsevol acció en aquesta línia pot ser positiva.	
18	Gran teixit associatiu divers i implicat al municipi.		Xarxa amb Coordinadora d'Entitats
	✓	Riquesa cultural organitzada i participativa.	
19	Poca implicació del jovent, de les associacions culturals i moviments socials alternatius a la presa de decisions sobre el Protocol.		Metodologia, Grup de Seguiment
	✓	Referencialitat de l'espai jove.	
20	Poca mostra d'interès dels locals d'oci privats en l'elaboració del Protocol.		Impuls des de l'Ajuntament
	✓	Caldrà treballar en un diàleg per a la prevenció.	

ESPAIS D'OCI

CD	Descripció		AP
21	En els darrers anys ha disminuït fortament l'oferta d'oci.		
	✓	Oportunitat col·lectius i festes populars.	
22	Existeixen festes populars molt instaurades.		Protocol
	✓	Sensibilitat de gènere en aquests espais.	

DINÀMIQUES D'ESPAI PÚBLIC, ESPAIS D'OCI I CONSUM DE DROGUES

CD	Descripció	AP

23	Falta de perspectiva de gènere en el disseny urbanístic del municipi.		Diagnosi
	✓	Forta presència d'espais de por i poc transitables.	
24	Falta de perspectiva de gènere en el disseny de la mobilitat dins del municipi i entre els municipis propers.		
	✓	La majoria de joves es traslladen per l'oci.	
25	No hi ha transports públics nocturns per la comarca.		
	✓	Dependència de transport particular, sovint, aliè.	
26	Al voltant del 26% de la població enquestada afirma sortir de festa entre un cop per setmana i un cop per mes. Els homes afirmen sortir amb més freqüència (el 26,39%) que les dones (21,45%).		
	✓		
27	Els espais d'oci més freqüentats són les festes majors i populars i els bars/pubs. Hi acostuma a assistir sempre el 70,74% de dones enquestades i el 44% d'homes enquestats.		Protocol, Guia
	✓	Els bars i pubs, discoteques s'han de sumar al Protocol.	
28	La droga més present en els espais d'oci és amb molta diferència l'alcohol. Les dones afirmen consumir més drogues legals com l'alcohol (30,35%) i el tabac (25,88%) que no pas il·legals; respecte (32,35% i 22,79%) dels homes; i els homes afirmen consumir més drogues il·legals (cocaïna, cànnabis, èxtasi,...), un 6,63%, que les dones (3,83%).		Campanya
	✓		

PERCEPCIÓ DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS I ESPAIS

CD	Descripció	AP

29	Els espais amb diversitat d'activitats, ben il·luminats, sense barreres visuals que permeten la comunicació, sense gaires arbres donen amplitud, conviden les dones a passar-hi amb major percepció de llibertat.		Protocol, Campanya
	✓		
30	Els espais monofuncionals i amb poca activitat generen més sensació d'inseguretat a les dones.		Protocol
	✓	La democratització de l'espai públic genera vigilància informal.	
31	Hi ha una elevada percepció d'inseguretat i de falta de llibertat de les dones quan caminen soles a la nit. El 86,86% de les dones ha sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat. El 57,35% d'aquestes ha sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci. I el 95,15% de les dones, d'anada o tornada a casa, en alguna ocasió ha sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte.		Protocol, Campanya
	✓	Falta de transport públic. Estratègies informals de seguretat: grup, avís a amigues. - Els carrers o places poc il·luminats, els passos sota via, els espais amb aglomeracions, els aparcaments o el voltant de La Daurada són els llocs i factors que amb més freqüència incideixen en la percepció de por en les dones.	
32	La majoria de dones afirma que tenen moltes estratègies de modificació de comportaments per tal de sentir-se més segures quan caminen pels espais públics de nit.		Protocol, Campanya
	✓	Atenció especial a la zona de l'estació.	

PERCEPCIÓ DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS I CAMPANYES PREVENTIVES

CD	Descripció		AP
33	Percepció que hi ha moltes campanyes de prevenció que criminalitzen i culpabilitzen la dona.		Campanya
	✓	Dirigir missatges directament a homes.	

34	Percepció generalitzada de les campanyes contra agressions com a quelcom positiu. Demanda d'aprofundir-lo amb missatges més complementaris i específics.		Campanya
	✓	Arrelat per avisar #AlertaPop	
35	Percepció que caldria dedicar més recursos en l'àmbit educatiu formal, no formal i informal.		Protocol, Campanya
	✓	Coordinació entre serveis.	
36	Percepció generalitzada que caldria treballar amb més profunditat per trencar el tabú de la sexualitat i promoure models de sexualitat més basats en el desig, en el bon tracte i el plaer compartit.		Campanya
	✓	En actiu als instituts.	
37	Percepció generalitzada que les campanyes van molt dirigides a dir el que les dones han de fer i que caldria dir el que els homes no han de fer.		Campanya
	✓	Des de fa uns anys s'apunta també cap a aquesta direcció.	

PERCEPCIÓ DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS I TIPOLOGIA D'AGRESSIONS

CD	Descripció		AP
38	Les dones són les principals agredides en totes les diferents formes de violències sexuals i els homes són els principals agressors. Malgrat això, hi ha grans reticències a identificar els rols de gènere.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Les dones sí que tenen clar que elles són qui les pateixen a mans d'homes.	
39	Les dones afirmen presenciar (41,27%) i patir en primera persona (44,9%) amb bastanta freqüència comentaris sexuals no desitjats per part d'homes.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	

40	Les dones afirmen presenciar (31,73%) i patir en primera persona (37,30%) amb bastanta freqüència insistències davant negatives per part d'homes.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	
41	Les dones afirmen presenciar (32,69%) i patir en primera persona (35,58%) amb bastanta freqüència tocaments no desitjats per part d'homes.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	
42	Les dones afirmen presenciar (25%) amb bastanta freqüència acorralaments per part d'homes, i patir-ne en primera persona (14,19%) algunes i/o poques vegades.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	
43	Les dones afirmen presenciar (18%) amb bastanta freqüència magrejos i forcejaments per part d'homes, i patir-ne en primera persona (15,11%) algunes i/o poques vegades.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	
44	En la majoria de les diferents tipologies d'agressions preguntades, els homes afirmen que majoritàriament les presencien i les pateixen per part d'altres homes.		Campanya, Protocol, Guia
	✓	Caldria treballar a la campanya sobre el suport mutu i autodefensa.	

NORMATIVES

CD	Descripció		AP
45	Ordenança del civisme amb expressa prohibició del sexisme.		
	✓	Ordenar a agents públics que es transmeti com a problema comunitari important i sigui sancionable a la pràctica.	

46	Les policies locals i els mossos d'esquadra tenen la percepció que no se'ls facilita ordenament jurídic que recolzi actuacions d'ofici en situacions de violències sexuals normalitzades o de "baixa intensitat".		
	✓	El Protocol i l'Ordenança de civisme supliran aquestes mancances.	
47	Compromís de l'Ajuntament de personar-se en els casos d'abusos o agressions sexuals patides per persones del municipi o bé, comeses en el seu municipi.		
	✓		

4.4. IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL

El Protocol marc està endreçat segons els eixos estratègics marcats per la Llei (5/2008), del **dret de les dones a erradicar la violència masclista**: prevenció i sensibilització, detecció, atenció, recuperació i reparació[1].

Aquesta guia ens serveix per entendre i ajudar a seguir els passos necessaris per implementar les accions a dur a terme. A continuació es troben recollides les diferents persones, grups i entitats que entorn a la festa han de desenvolupar algun tipus de paper:

4.4.1. ACTRIUS, ACTORS, ROLS I RESPONSABILITATS

Els actors que poden interactuar durant la festa i els rols a desenvolupar per implementar el protocol, són els següents:

- **Població en general** que participa activament o passivament a la festa. A través de la campanya de sensibilització, s'emplaça a totes les persones de la societat en general que promoguin un espai festiu de llibertat i en contra de les agressions sexistes. Es demana ajuda per detectar situacions, informar-ne i donar suport a la intervenció seguint els passos del Protocol.
- **Personal contractat per la festa**. Les i els artistes, personal dels equips de so o logística, personal de seguretat privada, etc., han de tenir constància que han estat

[1] (Generalitat de Catalunya, 2009)

contractats a una festa on hi ha un Protocol que exigeix uns compromisos per part del personal contractat. Aquests hauran de saber, en primer lloc, quins són els principis per unes festes lliures de sexisme i, en segon lloc, que han de fer cas a les indicacions del personal organitzador i de l'Equip de Resposta del Protocol. Aquí s'hi inclourà qualsevol tipus de personal, inclosos l'equip tècnic, així com músics.

- **Personal organitzador de la festa**. A través de la formació a les entitats, les persones que organitzen la festa desenvolupen el rol d'**agents detectors** i de donar suport en el moment de la intervenció. Han de fer cas a les indicacions de la persona Referent del Protocol de l'entitat, associació o administració i a les indicacions de l'Equip de Resposta sobretot en els moments d'intervenció. Només actuaran directament en una situació de violència sexual en els casos que no es pugui fer a través de l'Equip de Resposta per qüestions d'immediatesa o per gravetat de la situació.
- **Referent del Protocol al municipi**. Ha de ser el pont de coordinació i mediació entre administració, entitats organitzadores de les festes, personal contractat i Equip de Resposta. Serà una persona de l'equip de la Regidoria de Convivència i Equitat de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i la persona encarregada de formar part del Grup de Seguiment.
- **Referent del Protocol de l'entitat organitzadora**. Ja sigui una entitat, associació o administració, ha de vetllar perquè hi hagi els materials i recursos necessaris abans i durant les festes, perquè es col·loquin als llocs adequats i perquè hi hagi els espais necessaris marcats pel protocol. Ha de ser el pont de coordinació i mediació entre administració, entitats organitzadores de les festes, personal contractat i Equip de Resposta. Formarà part del Grup de Seguiment. És recomanable que hi sigui durant la festa.
- **Equip de Resposta**. Són les persones que hagin passat la formació específica de capacitació avançada, que hauran de coordinar i intervenir en les situacions detectades. L'equip serà mixt (dones i homes). És l'equip que liderarà les actuacions d'atenció, acompanyament i recuperació a la persona agredida i d'actuació amb les persones agressores. Serà qui decidirà si és necessari requerir els serveis de seguretat (privada o policia) i/o els serveis de salut i ompliran el

registre de situacions detectades durant la festa. **Han de ser, com a mínim, dues dones, que seran sempre les qui atendran al punt lila a la persona agredida.**

4.4.2. PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ

*La **Prevenció** és el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable[2].*

*La **Sensibilització** és el conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista[3].*

Cal tenir en compte que la sensibilització va dirigida a la població en general, mentre que quan aquesta vagi dirigida a professionals que hagin de treballar en aquesta matèria parlarem de capacitació per a l'elaboració de les seves funcions.

En aquest sentit, les accions de prevenció i sensibilització que es duran a terme amb el Protocol són les següents: crear una campanya comunicativa consensuada amb missatge principal i específics; redactar un manifest del protocol; desenvolupar formacions; dissenyar els espais de festa i la programació.

4.4.2.1. CAMPANYA COMUNICATIVA

El Protocol té una Campanya comunicativa unitària que en l'actualitat és la de '**********'. Els mínims que haurà de comunicar el municipi seran: el Manifest; els Missatges principals i específics de sensibilització per als espais de festa a través dels materials que proporcionarà l'Ajuntament; la falca sonora; l'ús d'un *hashtag* per a les

[2] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 33)
[3] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 32)

xarxes socials i els comunicats oficials en cas d'agressions sexistes durant les festes. Tots els recursos comunicatius es troben a l'annex 7.

Si les entitats de festes, els col·lectius de base, personal tècnic o càrrecs electes, volen ampliar la campanya amb més materials (bosses, samarretes, gots, braçalets, clauers de gatet etc.), es proposarà al Grup de Seguiment perquè els validi i decideixi com elaborar-los.

L'ens responsable d'elaborar i finançar els materials necessaris és l'Ajuntament. La persona Referent de Protocol del municipi és la responsable de coordinar i vetllar perquè els missatges estiguin als llocs adequats.

MISSATGES DE CAMPANYA

A continuació s'expliquen el missatge central de campanya i missatges específics que van dirigits a sensibilitzar sobre algunes de les temàtiques que s'han treballat durant el procés d'elaboració del Protocol:

Missatge principal

Missatge principal	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	Piropejar, bavejar, grapejar, aïllar, acorralar, assetjar, tocar, violar	Cartelleria-material Escenari Barres Programacions oficials
Missatge central	*****	
Missatge complementari inferior 1	SI NO ET DIC SÍ, PARA. FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte	900 900 120. Contra la violència masclista. Atenció 24h-112, o bé telèfon directe policia.	

Justificació	Èmfasi tipologies d'agressions invisibilitzades i normalitzades. Ampliar la percepció sobre les violències sexuals i promoure la intolerància davant els comportaments que les generen. Corresponsabilitzar a totes les persones. Denunciar la culpabilització de les dones de les agressions que pateixen. Trencar amb l'estigma de provocadora. Trencar amb la justificació de les agressions a través de l'alcohol. Promoure espais de llibertat.	

Missatges específics

Missatge 1	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	Ser un bavós, fa fàstic	Barres Espais on hi hagi atenció al públic
Missatge central	**NO VULL SABER LA TEVA OPINIÓ SOBRE EL MEU COS**	
Missatge complementari inferior 1	JUNTES FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte		
Justificació	Denunciar els comportaments masclistes normalitzats cap a noies de la barra. Èmfasi en les tipologies d'agressions més normalitzades.	

Missatge 2	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	SI NO PUC DIR SÍ, ÉS QUE NO.	Barres Espais on hi hagi atenció al públic
Missatge central	**L'ALCOHOL NO JUSTIFICA CAP AGRESSIÓ**	

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Missatge complementari inferior 1	JUNTES FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte		
Justificació	Trencar la justificació de les agressions a través de l'alcohol.	

Missatge 3	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	JUNTES SOM MÉS FORTES	Barres Lavabos Escenari
Missatge central	**ESTÀS VEIENT O PATINT ALGUN TIPUS D'AGRESSIÓ?**	
Missatge complementari inferior 1	Pots demanar ajuda al punt Lila o a la barra.	
Informació de contacte	900 900 120. Contra la violència masclista. Atenció 24h	
Justificació	Informar sobre els recursos d'atenció el protocol. Posar èmfasi en els diferents tipus d'agressions. No obligar a demanar ajuda sinó oferir-ne la possibilitat.	

Missatge 4	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	SI HO VEUS, ACTUA	Barres Espais on hi hagi atenció al públic
Missatge central	**LA INSISTÈNCIA ÉS VIOLÈNCIA**	
Missatge complementari inferior 1	FEM FORA EL MASCLISME	

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Informació de contacte	900 900 120. Contra la violència masclista. Atenció 24h	
Justificació	Específics comportaments masclistes normalitzats cap a noies de la barra. Èmfasi en les tipologies d'agressions més normalitzades. Corresponsabilitzar a totes les persones. Promoure espais de llibertat.	

Missatge 5	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	EL MENYSPREU ÉS VIOLÈNCIA.	
Missatge central	**LA FESTA ÉS PER GAUDIR-LA**	
Missatge complementari inferior 1	FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte		
Justificació	Per a aquelles relacions de proximitat.	

Missatge 6	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	FEM FORA EL MASCLISME	
Missatge central	**TENS CLAR SI ET DESITJA? NOMÉS SÍ ÉS SÍ**	
Missatge complementari inferior 1	Li atraus? Mostra entusiasme? És continuat? Et poses al seu lloc? T'ho ha dit verbalment?	
Informació de contacte		

Justificació	Centrar la mirada en aprendre a entendre el desig de l'altra persona i no tant en esperar el consentiment. Promoure la visió d'un consentiment afirmatiu i actiu.	

Missatge 7	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	**********	
Missatge central	**DE TORNADA A CASA NO VULL SER VALENTA** **Vull ser lliure.**	
Missatge complementari inferior 1	FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte		
Justificació	Crítica a la limitació de la llibertat de les dones en els desplaçaments i espais públics. Trencar amb la mirada de voler dones fortes i valentes i promoure espais de llibertat.	

Missatge 8	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	**********	
Missatge central	**ACTUA DAVANT EL MASCLISME DE LES TEVES AMISTATS**	
Missatge complementari inferior 1	T'envien imatges sexistes pels grups de xarxes socials? Fan bromes masclistes? Culpen les dones de les agressions que pateixen? Tracten les dones a com a objectes sexuals?	
Informació de contacte		

Justificació	Crítica a la permissivitat dels grups d'iguals, sobretot entre homes, d'acceptar els comentaris, les imatges, les bromes i les actituds masclistes. Promoure l'actuació davant aquests fets.	

Missatge 9	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	**********	
Missatge central	**GAUDEIX DE LA FESTA ENTRE HOMES/DONES QUE S'ENROTLLEN**	
Missatge complementari inferior 1	L'homofòbia també és masclisme	
Informació de contacte		
Justificació	Missatge en positiu per visibilitzar que a la festa s'han de normalitzar les relacions sexuals entre gais.	

Missatge 10	Descripció	Lloc on s'ha de posar
Missatge complementari superior	**********	
Missatge central	**LA DIVERSITAT DE PREFERÈNCIES I IDENTITATS SEXUALS ÉS BENVINGUDA EN AQUESTA FESTA**	
Missatge complementari inferior 1	FEM FORA EL MASCLISME	
Informació de contacte		

Justificació	Missatge en positiu per incloure les persones LGTBi+ a la festa.	

4.4.2.2. LECTURA DEL MANIFEST DEL PROTOCOL

El manifest del Protocol s'haurà de llegir com mínim en algun dels actes inaugurals de les festes populars i, si la persona Referent de Protocol ho pacta, també a inici de cada jornada festiva o a l'endemà de quan s'hagi comès una agressió sexista.

A l'annex 5.1. del present document hi ha el manifest unitari. Un dels requisits aprovats és que les **entitats organitzadores** de les festes han d'adherir-se al manifest per poder implementar el Protocol.

4.4.2.3. FORMACIONS DE CAPACITACIÓ

Les agrupacions i entitats, així com comissions de festes també per part de l'Ajuntament, que s'adhereixin al Protocol hauran d'haver realitzat unes **mínimes formacions de capacitació prèvies**. Aquestes estaran dirigides i coordinades des del grup de seguiment i seran les següents:

- **Formació de capacitació inicial** mínima de 2 hores dirigida a la sensibilització, prevenció i dotació d'eines a membres d'entitats organitzadores per identificar la diversitat de violències sexuals en els espais d'oci aportant els recursos de detecció i actuació del protocol.
- **Formació de capacitació avançada** mínima de 4 hores, que serveixi per a la capacitació d'**agents detectors i de resposta del punt Lila**, membres de les entitats i part dels col·lectius del Protocol. A través d'aquesta formació podran ser agents detectors de les violències sexuals en els espais d'oci. Aquestes persones seran les qui acompanyaran al personal professional del Punt Lila

A part d'aquestes formacions obligatòries, el Grup de Seguiment **promourà** i **implementarà** un seguit de formacions. Aquestes poden realitzar-se el primer any d'aplicació del protocol o els següents, segons decideixi el Grup de Seguiment. Les formacions hauran de donar-se novament, almenys un cop l'any.

4.4.2.4. DISSENY DELS ESPAIS DE FESTA

La premissa principal que s'ha tenir en compte en el disseny dels espais de festa és que a l'hora de definir-los cal tenir present la **mirada de les dones** i de les **persones LGTBIQ+.**

Sobretot és important posar èmfasi en les **percepcions d'inseguretat** i de **llibertat** d'aquestes persones en aquests espais. Identificar quins són els espais i elements relacionats amb les festes populars que generen més por a les dones i persones LGTBIQ+ i quins són els que transmeten més sensació de comoditat i llibertat ajudarà a entendre'ls i a definir-los.

En aquests sentit, a **nivell logístic** s'han definit tres aspectes principals que cal entendre com a mínims a l'hora de dissenyar l'espai:

1. **Espai tranquil**. Ha d'haver-hi un espai que generi tranquil·litat on poder atendre les persones que hagin patit qualsevol tipus d'agressió. També pot servir per a les persones organitzadores de la festa com a espai de descans o de coordinació. El més important és que ha de ser un espai per a la tranquil·litat i s'ha de respectar la privadesa de les persones que hi siguin. No s'ha de poder veure què passa a dins des de fora.
   Aquest espai haurà d'estar garantit i validat per la persona de referència del Protocol de cada entitat, associació o administració.
2. **Punt Lila**. És el punt d'entrada principal de casos on s'hauran de rebre i coordinar les situacions que es detectin. El Punt Lila no pot estar massa allunyat de l'espai tranquil. La barra pot ser un canal d'entrada inicial de denúncia de casos que seran derivats al Punt Lila. En cap cas, les barres seran punt d'atenció. Es pot valorar segons criteri de les persones de referència del Protocol que el Punt Lila sigui també l'espai tranquil, si aquest està ocupat.
3. **Lavabos**. Els lavabos són un espai que genera inseguretat a les dones, ja que acostuma a posar-se en llocs apartats, inhòspits, sense senyalitzar i amb poca il·luminació. Els lavabos comptaran amb senyalització de la presència de Punt Lila a l'esdeveniment.

El Punt Lila no s'externalitzarà, ja que les entitats han decidit responsabilitzar-se'n conjuntament amb una professional de referència, que serà la persona coordinadora, i l'Ajuntament es farà responsable dels costos que suposi la seva contractació. Les persones voluntàries hauran d'haver superat les formacions de capacitació del Protocol, per tal de poder realitzar atenció; d'aquestes, es prioritzaran sempre les voluntàries dones.

Hi haurà sempre Punt Lila quan l'activitat tingui una previsió de més de 500 persones, sigui en l'àmbit nocturn, o bé quan pel perfil de l'acte es consideri que entranyi un risc. En els casos que no reuneixi aquestes característiques, les entitats podran formar el Punt Lila. Els festivals tindran, en tot cas, l'obligació de tenir un Punt Lila i un Espai Tranquil.

4.4.2.5. DISSENY DE LA PROGRAMACIÓ

Aquest apartat serveix de principis d'actuació en el disseny de la **programació d'esdeveniments d'oci**. Les persones organitzadores de les festes es comprometen a tenir en compte aquests principis de disseny i a demanar **assessorament** a la persona referent del protocol al municipi sobre **perspectiva de gènere** en les activitats programades.

Els principis bàsics de programació són els següents:

- Promoure la presència de dones i persones LGTBI+ en el **disseny de la programació**.
- Promoure la **diversitat d'activitats i espais per a tots els públics**. Especial èmfasi en pensar activitats per i amb criatures, infants i gent gran. Posar facilitats perquè les activitats tinguin espais per a aquestes persones o activitats per a aquestes franges d'edat. La diversificació dels usos i funcions en mateixos espais també ajuda a una millor percepció de llibertat i seguretat.
- Promoure a dones i a persones LGTBIQ+ en les **activitats programades**. Ja sigui a través de la contractació d'artistes i espectacles, fins a programar activitats dirigides per aquestes persones.

- Promoure **continguts amb perspectiva de gènere** o que no fomentin missatges masclistes.

4.4.3. DETECCIÓ

*La **Detecció** és la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma precoç com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat[4].*

En aquest sentit, el Protocol és una eina per ajudar a conèixer els diferents **tipus de situacions** de violències sexuals que es poden donar als espais de festes i saber intervenir **en la mesura de les possibilitats** de les persones que poden fer-ho.

En segon lloc, cal fomentar que **totes les persones** que interaccionen a la festa són agents detectors, apel·lant a la responsabilitat social de totes les persones assistents. El **personal que organitza** la festa haurà rebut una **formació específica** per aprendre a identificar les diferents formes de violències sexuals que poden patir les dones i les persones LGTBIQ+ en aquests espais.

És important incorporar a la mirada la **sensibilitat per parar atenció** a les dinàmiques que s'estan produint als espais. Una fotografia del moment de la festa, entendre què està passant, quina activitat s'està realitzant, els actors que hi intervenen, les relacions que hi ha entre les persones, etc.

En tercer lloc, els agents detectors es poden fer un seguit **preguntes** en el moment que s'identifica que es dona o que es pot donar una situació:

- **On** està passant?
- **Qui** ho està fent? Una persona sola, un grup de persones, grup de noies, grup mixt, etc.
- Quina **relació** hi ha entre aquestes persones? Conegudes, amistats, parella, etc.

[4] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 33)

- En **quin estat** es troben aquestes persones? Van visiblement molt begudes o drogades, semblen agressives, estan tranquil·les, etc.
- **Qui** està patint l'agressió i qui l'està exercint? Una noia, un grup de noies, un noi, un grup de nois, un grup mixt, etc.

4.4.3.1. AGRESSIONS SEXUALS I SEXISTES

En aquest protocol s'entén **l'agressió** com una **acció violenta que atempta contra la integritat sobretot sexual, física i/o psicològica de qualsevol persona**.

Les **agressions sexuals** són ús violent del poder de les persones que reprodueixen i s'aprofiten principalment de la relació de dominació de l'home sobre la dona i de la relació de dominació de persones sobre les persones que trenquen les normes estereotipades de sexe, gènere i sexualitat.

Encara que la violència es desenvolupi a través del sexe, no estem parlant d'una sexualitat violenta sinó d'una via de violència que els homes usen per a agredir les dones.

Les sexuals són les que fan referència a un abús de poder a través de **limitar la llibertat sexual** i les sexistes les que fan referència a **reproduir els estereotips sexistes**.

Quan ens arribi un cas, no s'ha de qüestionar l'agressió a la persona que la pateix, cal la pràctica d'escolta activa tenint clar que **res justifica una agressió**. Totes les persones en aquest marc de relacions de poder poden ser agents agressors.

La següent part per detectar la situació és entendre quin **tipus d'agressió es pot estar donant**. A continuació tres definicions marcades per la Llei que poden ajudar a endreçar-les posteriorment.

Violències sexuals *són les que comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb*

independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu[5].

Agressions sexuals *en l'àmbit social o comunitari consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i agredir-la*[6]*.(...)Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones*[7]*.*

Cal dir que el Codi Penal fa una clara distinció entre agressió i abús; sent que en el primer cas, concorre violència o intimidació.

Assetjament *per raó de* ***l'orientació sexual, la identitat de gènere*** *o* ***l'expressió de gènere****: qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest*[8]*.*

En aquest Protocol s'ha decidir endreçar i tipificar els següents tipus d'agressions. Aquesta tipologia és una proposta de concreció. Això vol dir que també poden produir-se altres tipus de violències que no estan descrites a continuació.

Tipus d'agressions i "intensitat" de la violència

1. **Mirades sexuades no desitjades i continuades.**
   Persona o grup de persones que no para de mirar d'una forma desagradable i constant. Normalment amb una intenció de sexualitzar el cos de l'altre, generant incomoditat o per riure-se'n.

2. **Comentaris sexuats no desitjats o comentaris masclistes, lgtbifòbics.**
Els coneguts popularment com a "piropos" o comentaris que vagin en la direcció de valorar el cos de les dones. Així com els comentaris LGTBIfòbics.

3. **Invasió continuada de l'espai vital.**

---

[5] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 34)
[6] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 36)
[7] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 37)
[8] (Generalitat de Catalunya, 2016, p. 16)

Comportament invasiu continuat i voluntari, generant incomoditat a la persona o persones que ho pateixen.

4. **Acorralaments.**
Posar impediments perquè una persona no es pugui moure lliurement. Pot ser exercit per un persona o per un grup de persones.

5. **Tocaments puntuals o continus no desitjats.**
Tocar una altra persona sense ser desitjat. Encara que sigui un fet puntual, també s'ha de tenir en compte.

6. **Agressions sexuals.**
Obligar a realitzar una pràctica sexual amb penetració bucal, vaginal o anal, però també sense. No hi ha consentiment per part de la persona que la pateix. Pot ser mitjançant altres formes de violència que no només la física: violència psicològica (intimidacions, xantatges, pressions, submissió química,...), violència ambiental, violència econòmica, violència simbòlica, etc.

4.4.4. ATENCIÓ

*L'**Atenció** és el conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments perquè pugui resoldre la situació[9].*

4.4.4.1. ACTUACIÓ DAVANT DE SITUACIONS DE VIOLÈNCIES SEXUALS

Aquest apartat és dels més importants del Protocol, ja que és l'eina que explica els passos a seguir en els moments en què es detectin situacions de violències sexuals. Aquests principis i passos són els que hauran de tenir clars sobretot els agents detectors de la festa. Cal destacar que aquesta proposta d'actuació pot ser revisada i millorada a través de les avaluacions del Grup de Seguiment.

<u>Principis d'actuació</u>

[9] (Generalitat de Catalunya, 2009)

1. Totes les situacions detectades passen pel **punt d'entrada de situacions** marcat per la festa (punt lila, barres o que arribi a l'organització o a col·lectius amb posterioritat a la festa).
2. **No qüestionar** l'agressió, menys encara la persona que la pateix i que la denuncia.
3. **Respectar la voluntat** de la persona agredida.
4. **Treballar en equip**. Coordinació amb les companyes i companys organitzadores de la festa i amb l'Equip de Resposta del Punt Lila o personal de referència.
5. **Actitud de cura**, de suport mutu, respectuosa i d'escolta activa cap a la persona que pateix l'agressió.
6. **Actitud ferma**, dialogant i assertiva amb la persona que exerceix l'agressió.
7. **Informació rigorosa** i de primera mà. Evitar i tallar rumors.
8. Passar a l'Espai tranquil per gestionar la situació amb calma.

Passos a seguir

1. **DETECCIÓ DE LA SITUACIÓ**. Qui ho detecta?
    a. Persona que denuncia i no és la persona agredida. Investigar on està passant i detectar-la en primera persona.
    b. Persona que l'ha patit. No es qüestiona i passem al següent pas.
    c. Agent detector de l'organització. Es veu en primera persona per una persona de l'organització amb formació prèvia.

2. **VALORACIÓ PRIMÀRIA**. Què està passant o què ha passat?
    a. Fer una valoració ràpida del què està passant, del tipus d'agressió i de la intensitat de la violència.
    b. Fer una valoració de la gravetat. Si és necessària una resposta immediata, s'avisa a la persona més propera demanant ajuda i si es considera que es pot actuar ràpidament, amb el mínim risc possible, es fa una intervenció no violenta amb la finalitzat de protegir i apartar la persona que està sent agredida. Important centrar la mirada en la persona a protegir i no en la persona que agredeix.

c. Si es valora que hi ha temps per coordinar la resposta, es passa al següent punt. És important destacar que es prioritza comunicar i coordinar-se amb l'Equip de Resposta prèviament abans d'intervenir.

3. **PARLAR AMB LA PERSONA QUE PATEIX O HA PATIT L'AGRESSIÓ**. Què fem?
   a. Si la situació ha estat detectada perquè ho comunica la persona agredida, se li explicarà el següent:
      i. Es vol que la festa sigui un espai lliure d'agressions sexistes.
      ii. Hi ha un protocol d'actuació en aquest sentit.
      iii. Se li donarà suport i es respectarà el que ella vulgui.
      iv. Si necessita ajuda i acompanyament hi ha un **espai tranquil** on hi ha un equip de dones que estaran amb ella.
   b. Si la situació ha estat detectada però no ha estat denunciada per la persona que està sent agredida, **es comunicarà a l'equip de resposta perquè faci la intervenció**.

4. **ENTRADA DE SITUACIÓ AL PUNT LILA**. Com ho fem?

L'agent detector o persona que dona l'avís va al Punt lila i explica la situació a l'Equip de Resposta. El nostre model serà un model mixt format per persones voluntàries formades i, almenys, una professional, qui sempre coordinarà l'equip i serà responsable de la presa de decisions.

5. **SI LA PERSONA AGREDIDA EXPLICA L'AGRESSIÓ I VOL ATENCIÓ**.

Seguir passos següent apartat atenció persona agredida:

6. **VALORAR EL GRAU DE RISC DE L'EQUIP DE RESPOSTA**. Com valorem la intervenció?

Un cop la persona agredida està a l'espai de tranquil·litat, l'equip de resposta valorarà les circumstàncies. Si es considera que la intervenció pot ser una situació de risc per a les persones de l'organització, s'avisa a seguretat perquè acompanyi la intervenció. Si es considera que la situació ha estat molt greu, es trucarà directament a la policia.

En aquest sentit, el Protocol promou que no s'hagi d'arribar a la situació d'avisar a personal de seguretat o fins i tot a la policia, però si es creu convenient, s'ha de fer.

Abans de fer la intervenció, l'equip de resposta recordarà les premisses bàsiques a les persones de l'organització que les acompanyaran.

7. **INTERVENCIÓ AMB LA PERSONA AGRESSORA**. Com intervenim?

Les dues persones de l'Equip de resposta van a parlar amb les que han comès l'agressió. La resta de persones que acompanyaran l'equip de resposta es quedaran a una distància prudencial, però atentes a la situació. Les persones que han comès l'agressió, han de veure que les dues persones de l'Equip de Resposta tenen suport al voltant i que formen part de l'organització de la festa. L'Equip de Resposta pot utilitzar tècniques de comunicació assertiva com, per exemple, quan ha passat X, hi ha un persona que s'ha sentit X i ens agradaria que X. Explicarà el següent:

a. Aquest és un espai lliure d'agressions sexistes i no es toleren les actituds masclistes i lgtbifòbiques.
b. Hi ha un Protocol d'actuació per atendre les situacions.
c. Hi ha hagut una situació desagradable on una persona s'ha sentit agredida per X aquests motius.
d. Si no hi ha reconeixement de l'agressió i voluntat per canviar d'actitud, se l'animarà a marxar de l'espai de la festa. Si no vol marxar, se li comunica que s'avisarà a personal de seguretat perquè li ho demanin ells.
e. Si hi ha reconeixement de l'agressió, actitud de malestar per haver-la comès, ganes de canviar i si la persona agredida així ho desitja, pot seguir a la festa. Si la persona agredida no vol que segueixi a la festa se'l convida a marxar.

8. **REUNIÓ D'AVALUACIÓ I ESPAI DE CURA**. Com ho tanquem?

Un cop finalitzada la intervenció, hagi sortit bé o malament, és important trobar-se a l'espai de tranquil·litat, fer una petita valoració de com ha anat la intervenció, com s'han sentit les persones que han intervingut i quins aspectes es poden millorar. També cal omplir la fitxa de registre d'agressions sexuals en esdeveniments d'oci (A5.10) per poder tenir informació que ajudi a millorar el Protocol.

4.4.4.2. ATENCIÓ A LA PERSONA AGREDIDA I ACOMPANYAMENT

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Aquest apartat va dirigit a ressaltar la importància de l'atenció que ha de rebre la persona que rep l'agressió, per generar-li confiança, suport, seguretat i facilitar-li la informació necessària.

Els principis d'atenció a la persona agredida son els següents:

1. **Resposta comunitària immediata:** En cas de detectar o presenciar qualsevol tipus de conducta que suposi un risc a nivell de violència psicològica, física o sexual contra les dones, es respondrà de manera immediata, sense esperar que la situació incrementi el risc i menys encara en el cas de ser patent, s'opti per la no intervenció.
2. **Intervenció en les fases inicials de la violència:** En la majoria d'ocasions, les agressions comencen per comentaris vexatoris, tocaments superficials o acostaments no desitjats. Poc a poc, l'agressor va guanyant espai respecte la víctima, fins que incrementa el grau de violència. És per això que serà més fàcil, útil i previsor intervenir en els estadis de violència latent, que no quan aquesta és molt evident i qualitativament superior.
3. **Atenció prioritària de la víctima:** En cas de presenciar o tenir coneixement d'una agressió, s'ha de contactar amb el personal de referència que té coneixements per intervenir. En cas de no localitzar-los, és important no deixar-la sola i dedicar els recursos dels quals disposem per al seu benestar.
4. **Informar del procés penal:** El procés penal busca protegir i reparar la víctima, malgrat això és un camí llarg i difícil. És per això que cal conèixer el seu funcionament per no provocar una decisió no informada. Les víctimes estaran a disposició del Jutjat durant un període llarg de temps (de mitjana uns dos anys). Una de les conseqüències és que hauran d'exposar els fets en diverses ocasions i seran qüestionades pels diversos operadors jurídics. Però també és l'única via en què es pot obtenir justícia formal.
5. **Respecte a les emocions i decisions de la víctima:** De vegades, els sentiments, reaccions o manifestacions de la víctima poden xocar amb les nostres conviccions o sortir dels estereotips respecte a com es perpetren les agressions sexuals

Passos a seguir

1. S'anima la persona agredida a ser atesa a l'espai de tranquil·litat, com s'explica al punt 3 de l'apartat d'actuació.
2. A l'espai tranquil quan arribi la persona agredida, només podrà ser amb ella l'equip de resposta. S'ha de generar un espai de privacitat, confiança i tranquil·litat.
3. L'equip de resposta atèn la persona agredida.
    a. Presentació i explicació del Protocol. Explicar les possibilitats que poden sorgir i que no es farà res que ella no vulgui.
    b. Recollir la informació necessària sobre el que ha passat.
    c. Recollir informació sobre entorn, situació de la persona i relació amb les persones agressores. Si té amigues o amics, si està sola o sol, si coneix o no les persones agressores, etc.
    d. Recollida de dades essencials, si vol. Sobretot telèfon de contacte i nom.
4. Traslladar tota la informació sobre els recursos disponibles.
5. Si la persona agredida accepta que es faci la intervenció amb les persones agressores, un altre grup de noies es quedaran amb la persona agredida a l'espai tranquil i l'equip de resposta sortirà a fer la intervenció amb les persones que l'han agredit.
6. A la tornada se li explicarà tot el que ha passat i com ha quedat la situació.
7. Se l'informarà de les mesures de visibilització de violències sexuals a la festa consensuades en el procés comunitari d'elaboració del Protocol (veure apartat 3.9). Se li demanarà permís per implementar-les, un cop s'hagi allunyat del Punt Lila (per evitar que s'associï la seva presència amb la intervenció).

A l'apartat de materials del protocol del present document hi ha el fulletó informatiu que es passarà a les persones que hagin patit una agressió sexual i la fitxa de registre de violències sexuals a omplir per l'equip de resposta.

4.4.4.3. MESURES DE VISIBILITZACIÓ DE VIOLÈNCIES SEXUALS DETECTADES A L'ESPAI D'OCI

Les següents mesures de visibilització de violències sexuals han estat consensuades en el procés comunitari d'elaboració del Protocol:

- Caldrà deixar un temps entre que es denuncia una agressió i es visibilitza, per tal de salvaguardar la privacitat de la persona agredida.
- Difondre la falca sonora unitària de sensibilització alertant que la festa està adherida al Protocol i que, per tant, vol ser un espai lliure de violències sexuals, dotat de servei de punt lila.
- Encendre il·luminació específica per a denunciar una agressió aliena a l'equip d'il·luminació de l'escenari. Buscar alternativa en celebracions diürnes.
- En cas de comptar amb pantalla instal·lada a l'acte, projectar el missatge genèric i els específics de la campanya comunicativa.
- Caldrà establir un altre efecte per a aquells actes diürns, ja que els llums no es veurien.

4.4.5. RECUPERACIÓ/REPARACIÓ

*La **Recuperació** és l'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda[10].*

L'objectiu d'aquest eix és garantir que si la persona que ha patit l'agressió vol **seguir a la festa**, ho pugui fer amb total comoditat. Es pactarà amb l'Equip de Resposta.

També s'ha de verbalitzar **l'actitud de rebuig cap a l'agressió** i cap a les persones agressores per part de l'organització. Que la persona agredida se senti recolzada, valorada i acompanyada.

Si l'organització de la festa ho creu oportú i ha estat acceptat prèviament amb la persona referent del Protocol de l'entitat, associació o administració, es pot oferir a la persona agredida activar els mecanismes de visibilització de violències sexuals establerts al protocol, per denunciar que s'ha produït una agressió.

*La **Reparació** és el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la*

[10] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 33)

intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda[11].

Se li explicaran a la persona agredida els **recursos disponibles del circuit**. En funció de la gravetat, és important no perdre el contacte d'aquesta persona i, si cal, l'equip de resposta la **trucarà l'endemà** per fer-li el seguiment sobre com es troba i li tornarà a traspassar tota la informació necessària.

També se li traslladarà un **full informatiu de suport a la reparació** (annex 7.9.) per si la persona agredida vol denunciar, amb l'explicació de les conseqüències positives i negatives de fer-ho, els perills de la victimització secundària i les recomanacions d'anar en paral·lel amb altres vies no judicials.

5. MAPATGE DE LA CIUTAT

5.1. ESTAT GENERAL

La sensibilitat en qüestions de gènere a la ciutat podria ser qualificada d'elevada, atès que hi ha una implicació col·lectiva dels grups feministes, d'entitats i administració.

Vilanova i la Geltrú és un municipi que es caracteritza per un fort moviment associatiu i un teixit d'entitats molt ric que facilita la unió de diversos grups de persones amb interessos diversos per a la consecució de finalitats o objectius comuns. Al seu torn, l'Administració ha adaptat amb cura tota la normativa comunitària, estatal i autonòmica, així com ha inclòs en els espais de la seva competència qüestions de gènere.

Així mateix, a través de les entrevistes detectem un important punt d'inflexió arran dels dos feminicidis perpetrats a la ciutat a finals de l'any 2013 i inicis del 2014 que van suposar una conscienciació important sobre la ciutadania. I l'inici del treball conjunt entre les diferents àrees de l'Administració amb la ciutadania. Amb posterioritat, es constituí l'espai del Casal de Dones 'Ca la Tomasa Cuevas Gutiérrez' que ha suposat l'espai propi per als

[11] (Generalitat de Catalunya, 2009, p. 33)

diversos col·lectius feministes i de dones de la ciutat, essent un punt de trobada i seguretat imprescindible.

La visibilització de casos d'agressions sexuals o sexistes a la ciutat ha suposat la visibilització d'aquesta problemàtica en els espais que les dones i, sobretot, les dones joves ocupem amb freqüència, visibilitzant la necessitat de fer un pas més enllà en la prevenció.

Lluny de provocar escenaris de por, les dones enquestades manifesten que, en general, han pogut posar un nom, el de violències sexuals, a aquelles accions que han patit i això els ha ajudat a compartir experiències, podent-les traslladar a persones properes però també, sent assistides pels diversos serveis quan ha fet falta.

Es detecten diverses problemàtiques pròpies, d'altres habituals i compartides amb diverses poblacions mitjanes de Catalunya.

Les enquestes han estat respostes per un total de 517 persones de Vilanova i la Geltrú, compreses majoritàriament en la franja d'edat compresa dels 14 als 36 anys. La mostra correspon a 358 dones (69,2%), 155 homes (30%) I 4 persones que no comparteixen l'opció binària (0'8%).

- Població estudiada: persones de 13 a 35 anys
- Període d'enquestes: 11/11/2017-28/01/2018.
- Respostes vàlides màximes obtingudes: 478.

La gran majoria opta de manera més freqüent per concerts i festivals, seguidament de l'oci a espais particulars com les cases. Ara bé, el gran cúmul de concentració de persones és precisament en les festes majors o les festes populars.

Pel que fa al consum de tòxics o substàncies, només un 17,1% afirma consumir sempre substàncies que no siguin ni tabac, ni alcohol, ni marihuana/haixix. En el llindar més baix de consum, 'poques vegades' el 39% de les persones enquestades afirmen consumir-ne.

Pel que fa a les diferents violències sexuals viscudes en els espais d'oci, més enllà de si és oci nocturn o no, un 45,3% de les persones enquestades, refereix haver presenciat comentaris sexuals incòmodes d'homes a dones (sempre, molt sovint). D'aquest percentatge un 11,6% refereix que sempre és així.

Pel que fa al biaix de gènere, de dones a homes cap de les persones enquestades ha manifestat veure que sempre hi ha alguna dona que fa aquest tipus de comentaris a un home. Limitant-se a un 1,2% aquests comentaris, a la categoria molt sovint. Igualment podem observar que aquestes conductes no es donen entre dones, ni tampoc entre homes.

Pel que fa a la insistència sexual davant les negatives de l'altra, un 30% de les persones enquestades fan referència a veure sempre o molt sovint aquesta conducta per part d'homes a dones; elevant-se aquesta xifra al 65,4% en el cas de les freqüències sempre, molt sovint, regularment. Reduint-se a un 2,1% en el cas que les conductes es dirigeixin de dones a homes.

Respecte els acorralaments, un 44,7% dels enquestestats han referit haver-ho vist en almenys una ocasió. Un 77,6%, en canvi, refereix no haver-ho vist mai de dones a homes. Pel què fa als tocaments no consentits, un 70% dels vilanovins/es enquestades refereixen haver vist que homes violenten a dones físicament. Respecte els actes sexuals amb penetració, no consentits amb força física, en 8 ocasions s'han produït davant de tercers (d'homes cap a dones), sent inexistents els casos documentats en les enquestes en relació a violències intragènere o de dones cap a homes. Pel què fa a la mateixa conducta sense l'ús de violència es documenten 35 casos d'homes cap a dones; sense que existeixin altres casos en les variables de gènere.

Pel què fa a les violències patides, les persones enquestades refereixen que en un 66,7% dels casos no eren persones conegudes i en un 34,3%, sí. Sent completament discordant amb les dades dels tres macroestudis estatals que refereixen que les violències sexuals són perpetrades per coneguts en un 85% dels casos. Ara bé, si segreguem aquestes dades per gènere. Observem com aquesta xifra s'acosta molt més als indicadors dels macroestudis ja que un 73% de les dones indiquen, de mitjana, que les violències sexuals patides han estat per part de coneguts. Aquest biaix tan important, es dóna perquè les respostes dels homes són majoritàriament a comentaris de caràcter sexual per part de desconegudes.

Observem un gran biaix entre les conductes que les persones enquestades esmenten haver vist, haver patit però encara més haver exercit, en el cas dels homes. Una possible

explicació d'aquest fet és, precisament, que els nois no llegeixen d'igual manera la situació sexual i relacional que s'està donant, entenent com una conducta normalitzada.

Un dels grans focus de preocupació de les dones i les dones joves del municipi és la mala il·luminació dels carrers de la ciutat; ja sigui perquè els fanals se situen massa amunt o bé, perquè es detecten apagades generals, reiterades en carrers sencers de manera sistemàtica.

A més, es detecten zones de por o 'enclavatges de la por' a la ciutat en els accessos al centre, sobretot de nit. Aquestes zones es concreten en els passos sota-via que separen el centre del barri de mar, així com el barri de Sant Joan i els accessos a través de ponts. En menor mesura, trobem també descripcions d'aquests enclavatges a les zones del Tacó, Collada i Sant Jordi. Aquest biaix és donat, segurament, perquè el nombre d'enquestes respostes referents a aquestes tres darreres zones, és més baix que no pas el primer i, també, perquè la població de Centre Vila es desplaça al barri de Mar, cosa que no passa amb la resta de barris.

A banda, es detecten d'altres elements que condicionen la seguretat pel gènere femení que estaria relacionat amb la possibilitat de visibilitat i control de l'espai, sobretot en el retorn a casa després de la festa. Aquests elements que impedirien la visibilitat són, entre d'altres: arbustos, contenidors, columnes, portals i pàrquings amb façanes internes…

Hi ha certes zones de la ciutat en les quals moltes dones, sobretot joves, admeten que prefereixen no transitar soles (a nivell individual) com són les platges i, en especial, la zona d'oci nocturn del Port.

El 86,86% de les dones ha sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat. El 57,35% d'aquestes ha sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci. I el 95,15% de les dones, d'anada o tornada a casa, en alguna ocasió ha sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte.

Preguntades pels factors de percepció de la por un 71,42% de les noies que havien manifestat tenir por l'atribueixen directament a la conducta dels homes o nois que allí s'hi trobaven: comentaris, mirades, tocaments i, fins i tot, acorralaments o persecucions.

El 47,45% dels homes ha sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat. El 25,93% d'aquests ha sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci. El 47,37% dels homes, d'anada o tornada a casa, en alguna ocasió ha sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte. situant-se a por de ser pegats o involucrats en baralles; cap d'ells manifesta por de caràcter sexual.

Pel que fa a la concreció de violències sexuals a la nostra ciutat, un 60,2% de les persones enquestades no sabria on dirigir-se, ni què fer. Preguntats per si denunciarien els fets, un 92,5% respon que sí si aquests fossin greus (penetració o violència), front un 7,5% que respon que no ho faria en cap cas. Pel què fa a les denúncies, és **completament discordant** amb la realitat, ja que la xifra oculta d'aquests delictes se situa vora el 80% dels casos, és a dir, menys del 20% dels delictes referents a violències sexuals són denunciats. Així mateix, les dades oficials referents a la Vila confirmen que les dones no denuncien.

5.2. CIRCUÏT ESPECÍFIC

5.2.1. ESPAI D'EQUITAT

Considerem important posar de relleu l'**Espai d'Equitat: Servei d'informació, atenció i assessorament a les dones i a les persones amb diversitat sexual i de gènere.**

L'equip tècnic de l'Espai d'Equitat està format per professionals de l'atenció social, psicològica i el dret que vetllen per la no discriminació per raó de gènere, identitat o sexualitat.

Atèn a:

- Qualsevol dona o persona LGTBI que viu o ha viscut alguna manifestació de violència masclista i els seus fills i filles.
- Qualsevol persona de Vilanova i la Geltrú que se senti discriminada pel fet de ser dona o per la seva diversitat sexual, d'identitat o de gènere, en qualsevol espai públic o privat.
- Familiars, amistats i parelles de dones i persones LGTBI que busquin suport i/o assessorament sobre violències masclistes i/o diversitat sexual i de gènere.

- Adolescents i joves víctimes de relacions afectivo-sexuals abusives.

Ofereix els següents serveis:

- Informació i assessorament.
- Atenció psicològica individual i/o grupal a dones i persones LGTBI. També als seus fills i filles.
- Assessorament jurídic especialitzat en procediments civils i penals vinculats a discriminacions derivades de les violències masclistes (separacions, divorcis, incompliments de règims, drets laborals, etc.).

Dades de contacte:

Horari: de dilluns a divendres (9.30 a 14.00h)
Plaça de la Vila, 8 baixos
08800 Vilanova i la Geltrú
93 8169002 / Whatsapp 626234696
www.vilanova.cat/equitat
equitat@vilanova.cat

5.2.2. SERVEIS D'ATENCIÓ 24H

- La Generalitat de Catalunya disposa d'un telèfon gratuït, d'atenció a les dones víctimes de la violència masclista que funciona 24h al dia els 365 dies de l'any: **900 900 120**.
- A més, de poder recórrer al **112** que activarà el Protocol d'acord amb el tipus de violència patida, derivant al servei de més proximitat.
- El Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, ofereix informació i assessorament jurídic en matèria de violència de gènere, a través del número **016**. També es poden fer consultes per correu electrònic: 016-online@msssi.es
- A més, es troben a disposició altres recursos públics, com són l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte, adscrita als Jutjats de la Ciutat de la Justícia, en els quals s'atendran també a menors d'edat, així com casos que s'emmarquin fora de l'àmbit de la parella o exparella. Es tracta de personal especialitzat en delictes violents que

donaran suport, acompanyament emocional i terapèutic a aquelles persones que ho necessitin, extensible també en alguns casos, a familiars. El primer contacte s'ha de fer via telefònica, sent que s'agendarà la primera visita per triatge, iniciant, amb posterioritat, teràpia. Es troba a Gran Via de les Corts Catalanes, 111, 08075 Barcelona, sent el telèfon: **935 54 87 00**

- A més, en cas de voler-ho denunciar, per raons de proximitat, la policia comunitària de referència, és la Policia Local, situada al Carrer Pare Garí, núm.76 08800 de Vilanova i la Geltrú, amb telèfon **938 10 66 66.**
- Cal saber però, que el més probable és que per distribució competencial, la persona sigui derivada a la Comissaria de Mossos d'Esquadra de Vilanova i la Geltrú situada a la Ronda Ibèrica, 68, 08800 Vilanova i la Geltrú i amb telèfon: **936 57 11 50**
- Espai per a tramitació de diferents serveis d'atenció psicològica i jurídica de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú:

6. GRUP DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'objectiu principal d'aquest grup de treball és el de **vetllar per la bona implementació** i **millora del protocol**. Els objectius específics són els següents:

- Promoure una implementació del Protocol de qualitat a cada festa on es vulgui aplicar.
- Promoure i animar a les entitats i locals, bars, pubs per a què implementin accions de la Guia de Recomanacions.
- Vetllar perquè els compromisos de requisits mínims del Protocol es portin a terme.
- Adaptar el Protocol marc a les especificitats de cada festa.
- Coordinar les tasques prèvies, durant i posteriors que s'hagin de fer per implementar el Protocol.
- Vetllar per incorporar la perspectiva de gènere i la transversalitat en els diferents àmbits d'actuació del Protocol.
- Avaluar i millorar el Protocol marc.
- Registrar les situacions detectades de violències sexuals durant les festes populars.

Aquest grup es reunirà com a mínim dues vegades a l'any. Una per preparar carnaval i l'altra, festes d'estiu. Per exemple, per festa major, s'haurà de fer una reunió prèvia de preparació i una després d'avaluació.

Les persones que obligatòriament formaran part del Grup de Seguiment seran les següents:

- Referent del Protocol del municipi: Tècnica d'Equitat (Coordinadora del Grup de Seguiment)
- Col·lectius de dones o col·lectius feministes del municipi.
- Col·lectius o persones LGTBIQ+.
- Entitats culturals que participen a la festa.
- Personal tècnic dels serveis d'atenció a les dones.
- Personal de seguretat privada i/o policia.

7. GUIA DE RECOMANACIONS PEL MUNICIPI

Aquest apartat s'ha elaborat a través de les propostes que han anat sorgint principalment de la **Assemblea Plenària** i, secundàriament, de tots els altres grups de treball, persones i activitats que s'han realitzat durant el procés l'elaboració del Protocol: Grup Impulsor, Assemblees plenàries, observació participant per l'espai i entrevistes a informants clau (especialistes, personal de suport, acompanyament, supervivents, juristes, àmbits d'oci…).

Les accions que es proposen a continuació són fruit de l'acord adoptat de realitzar, per una banda, el Protocol marc de festes populars inicialment tancat amb propostes concretes i obligatòries per les entitats adherides i, per l'altra, una Guia de propostes d'Accions.

Aquestes d'obligat compliment són les que s'especifiquen al punt 3.1. del present document. Cal recordar que són: adhesió formal i **implementació** del Protocol Marc, utilitzar la **Campanya** unitària, adherir-se al **Manifest**, **formar** a les entitats organitzadores, definir una persona **Referent del Protocol**, crear un **Grup de Seguiment** i aportar una **partida econòmica** per col·laborar en la implementació del Protocol.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

7.1. LLISTAT D'ACCIONS A PROMOURE

Aquesta Guia de Recomanacions ha de servir al municipi per a què basteixi qualitativament el Protocol marc i ajudin a planificar accions que s'enfoquin a l'arrel que dóna causa al fenomen de les violències sexuals als espais d'oci.

El primer llistat d'accions fa referència a alguns aspectes del mateix Protocol que ja estan contemplats però que poden ser millorables.

Acció	Descripció	Àrees implicades
1.Protocol anual.	Adequar el Protocol marc perquè pugui ser utilitzat al llarg de tot l'any més enllà de les festes populars.	Tots els departaments.
2.Ampliar Campanya.	Ampliar la Campanya unitària a través de promoure entre jovent i entitats accions complementàries de sensibilització. Es poden promoure vídeos, cançons, iniciatives virals, etc.	Equitat, Cultura, Educació, Joventut.
3.Ampliar suport Manifest.	Difondre i promoure l'adhesió al manifest del Protocol a altres entitats municipals que no siguin estrictament les organitzadores de les festes populars.	Tots els departaments.
4.Atenció especialitzada 24h.	Crear un número de telèfon mòbil específic per a l'atenció de persones que hagin patit algun tipus de violència sexual durant les festes populars i que funcioni les 24h. Ha de tenir servei de WhatsApp i Telegram. L'atenció i acompanyament l'ha de fer una dona amb formació específica en perspectiva de gènere i LGTBIQ+ i preferiblement educadora i/o de psicòloga. Igualment, l'ús d'una bústia on-line per a la recepció de casos.	Equitat,Serveis Socials, RRHH.
4.Formació Grup Seguiment.	Formació sobre perspectiva de gènere, violències sexuals, espais públics i consum de drogues als Grups de Seguiment del Protocol.	Equitat,
5.Formació Espais festa.	Formació específica sobre perspectiva de gènere en el disseny dels espais de festa a personal de l'administració i entitats organitzadores de les festes populars.	Equitat, Urbanisme, Mobilitat.

El segon llistat fa referència a accions formatives agents que no només tenen les responsabilitats específiques que marca el Protocol, però que és recomanable que s'implementin per incorporar mínimament la perspectiva de gènere per abordar les dinàmiques pròpies de les violències sexuals.

ACCIONS FORMATIVES		
Acció	**Descripció**	**Àrees implicades**
6.Formació agents intervenció.	Formació d'agents d'equitat especialitzades en l'actuació davant les violències sexuals en espais d'oci, d'intervenció amb persones agressores i d'atenció i acompanyament a dones i persones LGTBIQ+.	Equitat,
7.Ampliar Formació Policies.	Ampliar formació (més de 4h) sobre perspectiva de gènere, desigualtats de gènere, violències sexuals i espais públics a agents de la Policia Local i Mossos d'Esquadra.	Equitat,Seguretat.
8.Ampliar Formació entitats organització	Ampliar formació (més de 4h) sobre perspectiva de gènere, desigualtats de gènere, violències sexuals i espais d'oci a entitats organitzadores de les festes populars.	Equitat, Cultura.
9.Formació Protocol associacions	Formació sobre perspectiva de gènere i elaboració de protocols propis a entitats, associacions i col·lectius que ho demandin.	Tots els departaments.
10.Formació càrrecs polítics	Formació sobre perspectiva de gènere, violències sexuals, espais públics i consum de drogues a càrrecs polítics electes.	Ple municipal.
11.Formació personal administraci ó	Formació sobre perspectiva de gènere, violències sexuals, espais públics i consum de drogues personal de l'administració.	Tots els departaments.
12.Formació personal sanitari.	Formació en perspectiva de gènere i específica en desigualtats en l'aprenentatge diferencial de la sexualitat a personal de sanitari.	Equitat, Salut, Emergències.
13.Formació locals oci privats.	Formació sobre perspectiva de gènere, detecció de violències sexuals i la relació amb el consum de drogues a locals d'oci privats.	Equitat, Cultura, Salut.

El tercer llistat fa referència a un dels aspectes que més importància s'ha donat en les diverses formacions, que és el de posar el focus en l'educació formal (infantil, primària, secundària, etc.), la no formal (educació en el lleure, educació no reglada) i des d'un treball comunitari amb l'educació informal (famílies, grups d'igual, etc.).

ACCIONS DE L'ÀMBIT EDUCATIU FORMAL I NO FORMAL		
Acció	**Descripció**	**Àrees implicades**
14. Xarxa educació per l'equitat.	Promoure i desenvolupar el projecte "Xarxa d'educació per l'equitat" entre els centres educatius. Unificar els objectius principals per incorporar una educació amb perspectiva de gènere o feminista, que inclogui dotació de més recursos, formació permanent, garantia d'una agent d'equitat per centre educatiu i d'un treball comunitari amb les famílies i agents educatius no formals.	Tots els departaments.
15. Tallers educació formal.	Tallers específics i de qualitat sobre educació sexual amb perspectiva de gènere per l'alumnat d'infantil, primària, secundària i superior.	Igualtat, Educació, Joventut
16.Tallers famílies.	Tallers específics i de qualitat sobre educació sexual amb perspectiva de gènere per a famílies.	Igualtat, Educació, Joventut.
17.Tallers mestres i professorat.	Tallers específics i de qualitat sobre educació sexual amb perspectiva de gènere per a mestres i professorat.	Igualtat, Educació.
18.Tallers deconstrucció masculina.	Tallers específics i de qualitat sobre deconstrucció de la masculinitat tradicional per a homes adults, joves i adolescents.	Igualtat, Educació, Joventut.
19.Formació mestres educació sexual.	Formació a mestres i professorat sobre educació sexual amb perspectiva de gènere.	Igualtat, Educació.

20.Formació educació no formal.	Formació agents educatius de l'educació no formal sobre educació sexual amb perspectiva de gènere.	Igualtat, Educació, Cultura, Joventut.

El quart llistat són propostes sorgides sobretot arran de la importància detectada que l'espai, el disseny, els usos i la mobilitat de les dones i les personal LGTBIQ+ és un dels aspectes que menys es treballa i que també es de vital importància.

ACCIONS RELACIONADES AMB L'ESPAI I LA MOBILITAT		
Acció	**Descripció**	**Àrees implicades**
21.Informe observació participant espai.	Realitzar un informe sobre la viabilitat de les propostes sorgides a la Marxa Exploratòria i Recorregut de Reconeixement realitzades en motiu del Protocol.	Urbanisme, Mobilitat
22.Formació urbanisme.	Formació a personal d'urbanisme, arquitectura i mobilitat sobre perspectiva de gènere en el disseny de l'urbanisme i la mobilitat.	Igualtat, Urbanisme, Mobilitat
23.Bus Nocturn.	Promoure un servei de Bus Nocturn eficient.	Igualtat, Urbanisme, Mobilitat

La següent llista proposa algunes accions relacionades amb la inquietud sorgida sobre la falta de perspectiva de gènere a les principals discoteques i locals d'oci privats.

ACCIONS DIRIGIDES ALS LOCALS D'OCI PRIVATS		
Acció	**Descripció**	**Àrees implicades**

24.Xarxa locals oci.	Els locals i ens privats s'han d'integrar al Protocol i promoure un segell de qualitat i seguretat.	Tots els departaments.
25.Protocol locals oci.	Elaborar accions concretes com formar al personal, posar cartells als lavabos de noies amb telèfons d'atenció, etc.	Igualtat, Cultura, Salut, Seguretat.

Finalment, l'últim llistat fa referència a les accions que es poden desenvolupar al voltant de la normativa vigent.

ACCIONS SOBRE MARC JURÍDIC I NORMATIU		
Acció	**Descripció**	**Àrees implicades**
26.Tenir en compte l'ordenança conductes sexisme.	Fer complir l'ordenança del civisme, també en els aspectes relatius al sexisme i la lgtbifòbia.	Igualtat, Jurídic, Seguretat.
27.Incorporar portals segurs edificis	Modificar la reglamentació específica per incorporar la normativa de portals segurs (portals amb entrada a peu de carrer) als edificis.	Igualtat, Jurídic, Urbanisme.
28.Normativa locals oci privats	Obligar per normativa que els locals d'oci nocturn privats desenvolupin protocols propis o que hagin de implementar un que hagi elaborat l'administració.	
29.Ajuntament acusació popular casos agressió sexuals	Compromís de l'Ajuntament per personar-se com acusació popular.	Igualtat, Jurídic.

30.Trobades de coordinació policies	Coordinar una trobada entre cossos d'agents de policia de la comarca que estan elaborant protocols o que volen fer-ho per compartir experiències, problemàtiques i demandes d'ordenaments jurídics que recolzi les actuacions.	Igualtat, Seguretat.

ANNEX 1. MARC TEÒRIC

TRANSVERSALITAT I PERSPECTIVA DE GÈNERE

Les violències no es desenvolupen de manera neutra sinó que responen a un sistema o a una estructuralitat. En aquest cas, les violències responen als patrons patriarcals pels quals les dones continuem patint una forta desigualtat, invisibilització, discriminació i violentades de diverses maneres.

Si bé podem albirar un futur més igualitari, el cert és que les xifres continuen sent molt greus. A l'Estat espanyol es denuncia una agressió sexual cada 8 hores, la qual cosa ens situa a un nivell de violència molt important. Més si tenim en compte que la majoria d'aquests delictes continuen no denunciant-se, sent que alguns autors apunten que pot ser que coneguem tan sols vora un 20% dels casos.

Partint, precisament, de l'estructuralitat de les violències volem fer visible que ni el sexe ni el gènere són els únics factors a tenir en compte sota aquest eix sinó que l'edat, la raça, la classe, etc. són altres factors molt importants a l'hora d'entendre la dimensió de les violències, com es perpetetren i també com es poden denunciar.

Pel què fa a la perspectiva de gènere, és obertament feminista. Ens fa de mal dir que haguem de parar atenció a aquest punt però entenem que qualsevol intervenció que vulgui ser efectiva en la prevenció de violències ha de tenir aquesta mirada.
La cerca de la igualtat real s'ha de fer efectiva tenint en compte els biaixos sota els quals es donen aquestes situacions. La gran majoria de les agressions de caràcter sexual són perpetrades contra dones, a mans d'homes

ANNEX 2. MARC LEGAL

Els criteris normatius i professionals que guien el present Protocol s'adeqüen a la normativa vigent, tant a nivell internacional i comunitari com a nivell local. A mode de resum dels diferents instruments jurídics aplicables:

a) Marc jurídic internacional

En els darrers anys tant des de les Nacions Unides, com a nivell comunitari s'han desenvolupat nous instruments jurídics entre els quals destaquen el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica, a nivell comunitari.

El sistema universal creat per Nacions Unides, la Convenció per a l'eliminació de totes les formes de discriminació contra les dones i les nenes (CEDAW, per les seves sigles en anglès). Les seves previsions normatives són transversals tant pel què fa a l'edat (també inclou les menors d'edat), com les condicions econòmiques, racials, nacionals, religioses o de qualsevol altre tipus. De manera important, ambdós convenis internacionals posen el focus sobre les violències sexuals i la seva invisibilitació, sobretot en el marc de proximitat. En especial, el Conveni d'Istanbul fa incidència en l'obligació de l'Estat en les seves diferents esferes de prevenir, actuar, sancionar i reparar les víctimes dels delictes de caràcter masclista, prohibint sistemes alternatius de resolució dels mateixos, fent que no puguin ser resolts extrajudicialment per les parts. Ambdós instruments inclouen la violència i abús en el marc familiar.

Ara bé, el més important és que aquests, superen el marc teòric concebut per la majoria d'Estats en el seu Dret intern: deixa d'existir la violència masclista com un assumpte privat i emmarcat només dins de l'àmbit de parella per fer-se extensiu a tots aquelles relacions home-dona hi hagi una relació sexoafectiva o no. D'aquesta manera, en els propers anys són previsibles diverses reformes legislatives que ampliïn l'àmbit de cobertura dels drets de dones i nenes. Per això mateix, aquest Protocol es vincula ja amb el Conveni d'Istanbul, adaptant-se a la concepció àmplia de violències masclistes i sexuals.

En tot cas, els diversos instruments legals previs, conferències, convencions i trobades internacionals es continuen centrant en la necessitat de dotar de recursos als enfocaments de tipus preventiu destinats a fer pedagogia a la població en general, recaient aquesta en especial als infants i adolescents. En segon lloc, es postulen a la necessitat d'adaptar tots els operadors en els processos d'atenció i denúncia de les violències per tal d'evitar la violència institucional, així com la revictimització. És per això mateix, que les administracions tenen l'especial deure de posar en marxa els diversos mecanismes, instruments, formacions a professionals i recursos de diversa índole a l'abast de les víctimes per tal que el procés sigui reparador.

En aquest sentit, es requereix per part de l'administració que es promogui la investigació, la recollida de dades, la compilació d'estadístiques sobre les diverses formes de violència contra les dones.

D'altra banda, és de rebut esmentar la Declaració de Beijing considera les nenes (dones de menys de 18 anys) com un dels grups de dones particularment vulnerables a la violència fent èmfasi en l'eradicació de la violència envers les nenes i les noies, mitjançant l'adopció de mesures legals i administratives per protegir-les de tota forma de violència. En aquest sentit, les recomanacions específiques s'orienten a les noies com a adolescents. Aquestes recomanacions són, entre d'altres:

- **Capacitar en matèria de gènere** les persones que treballen en programes de tractament, rehabilitacions i d'assistència d'un altre índole destinats a les noies víctimes de la violència i promoure programes d'informació, suport i capacitació per a aquestes.

- **Promulgar i aplicar lleis que protegeixin les noies i dones contra tota forma de violència**, i establir programes segurs i confidencials i serveis de suport mèdic, social i psicològic apropiats per a cada edat i destinats a les nenes que són víctimes de la violència.

- A més d'aquestes mesures específiques, són aplicables a les adolescents les mesures integrades que s'han d'adoptar per prevenir i eliminar la violència contra la dona, d'acord amb la Declaració de Beijing, que inclouen:

- Introduir sancions penals, civils, laborals i administratives en les legislacions nacionals, o reforçar-ne les vigents, per tal de castigar i reparar els danys causats a les dones i les nenes víctimes de qualsevol tipus de violència.
Adoptar mesures per garantir la protecció de les dones víctimes de la violència, l'accés a remeis justos i eficaços, inclusivament la reparació dels danys causats, la indemnització i la curació de les víctimes i la rehabilitació dels agressors.
Adoptar les mesures necessàries en l'àmbit de l'ensenyament per modificar els models de conducta socials i culturals de caràcter discriminatori o estereotipat.
La creació de mecanismes institucionals que garanteixin que nenes i dones puguin interposar denúncies sobre la violència patida garantint la seva seguretat i confidencialitat, sense por a càstigs o represàlies.
A més, en quant a la intervenció en els Estats, preveuen també mesures en la planificació local, regional i urbana, incloent mesures de disseny urbà, il·luminació pública, etc. vinculades amb un disseny de seguretat des d'una òptica interseccional tenint en compte les diverses necessitats de la població, d'acord amb els biaxos d'edat, gènere, classe i la democratització dels usos dels espais públics.

Pel què fa al **marc jurídic estatal** destaquem dos instruments:

El Codi Penal espanyol, reformat en els darrers anys, que amplia les previsions per als agressors sexuals en les modalitats més extremes, mantenint la dicotomia de violències perpetrades en el marc de la parella i l'exparella. Quedant com a tipus delictius genèrics les agressions comeses fora d'aquest marc. De fet, l'única opció per a tenir en compte aquesta jerarquia social vinculada amb el gènere és, precisament, demostrar que el delicte s'ha perpetrat perquè l'agressió va estar vinculada per un despreci al sexe o al gènere femení; la qual cosa és bastant complexa.

Altrament, existeix una norma específica per les violències dins del marc de la parella o exparella, sent aquesta la Llei Orgànica 1/2004, de 18 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. En aquesta llei s'hi inclouen les diverses violències referents a aquest tipus de vincle sexoafectiu de manera exclusiva, vinculant-se de manera supletòria al Codi Penal, per a les violències no previstes en la Llei Orgànica, com són les violències sexuals.

A més, a **nivell català**, destaquem la Llei 5/2008 del **dret de les dones a eradicar la violència masclista** que preveu de manera molt més àmplia les qüestions a abordar, sobretot en l'àmbit de prevenció. Diríem que es tracta d'una Llei de caràcter assistencial ja que no preveu sancions sinó que instaura directrius que vinculen a l'administració.

També a nivell català destaca la Llei 11/2014 per a **garantir els drets LGTBI i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**. L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals (LGBTI) i evitar-los situacions de discriminació i violència, per a assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat.

b) Ordenances municipals

Per últim, tenim les ordenances municipals que tot i trobar-se a baix de tot en l'escala normativa, a la pràctica tenen més poder que, per exemple, la Llei catalana. Això és així, degut a la potestat sancionadora de l'administració, pròpia també dels Ajuntaments. Existeix l'Ordenança municipal de civisme que ja prohibeix aquest tipus de conductes. De fet, aquestes dues ordenances preveuen sancions i retirades de llicències en casos d'incompliment, podent entendre's compreses conductes que dificulten o ataquen la convivència, també en clau d'actituds sexistes de manera que el propi ajuntament té ja en el dia d'avui competència per a sancionar aquestes actituds que, fora del Codi Penal, poden completar la salvaguarda dels Drets.

A més de la persecució legal dels fets delictius o condemnables a nivell administratiu, cal posar a disposició l'amalgama de serveis destinats a la recuperació i reparació de les víctimes.

Cal tenir en compte, que les diverses normes van dirigides tant a prevenir i sancionar les conductes que constitueixen lesions a béns jurídics de les dones i nenes, com també a les persones físiques que les vulneren. Això inclou totes aquelles conductes que puguin dur a terme bars, discoteques, festivals…de manera que puguin ser sancionables tant econòmicament fins arribar a comportar retirades de llicència en els casos més greus.

ANNEX 3. DIAGNOSI

A3.1. METODOLOGIA

Les diferents tècniques d'investigació que s'han emprat per a la diagnosi han estat les següents: les entrevistes semiestructurades, els qüestionaris, una marxa exploratòria i l'observació no participant.

Donat que la metodologia quantitativa no va arribar de manera suficient a la població degut a diverses dificultats, així com pròpiament reticències per abordar les violències sexuals s'ha procurat indagar de manera encara més profunda en la metodologia qualitativa.

Això ens ha permès endinsar-nos tant a la dimensió professional respecte a l'abordatge, atenció, prevenció i recuperació en violències, com també destinar esforços en conèixer les experiències d'aquells agents clau en els àmbits d'oci, especialment, els nocturns. Hem pogut plasmar la percepció respecte les violències a la població de Vilanova i la Geltrú, així com en les seves necessitats.

Per a les entrevistes s'ha usat un guió semiestructurat que indagava sobre el consum de drogues, violències sexuals, seguretat, casos coneguts, percepcions en l'atenció i aspectes a millorar.

Al seu torn, l'observació no participant ens va permetre una imatge directe sobre com es desenvolupa l'oci, dinàmiques, comportaments, percepcions i reaccions des de la distància.

La marxa exploratòria va resultar especialment útil per mirar la ciutat des d'un punt de vista completament diferent, poden destacar diversos aspectes a millorar pel què fa a la percepció de la seguretat. L'objectiu de la marxa és fer un recorregut per l'espai urbà des d'una mirada de gènere interseccional, visibilitzant els aspectes que generen inseguretat i també aquells aspectes que proporcionen autonomia i llibertat. En aquest recorregut es debat i valora l'experiència de cadascuna de les persones participants i també les particularitats pròpies d'aquestes experiències d'acord amb el sexe, gènere, edat, origen, identitat sexual, diversitat funcional, experiència migratòria, etc. Al finalitzar, es fa una reflexió col·lectiva per compartir experiències.

A3.2. ENTREVISTES

S'han realitzat un total de 17 entrevistes a joves, membres d'associacions, persones vinculades en l'àmbit d'oci, professionals i expertes en l'abordatge, atenció i processos de recuperació de dones que han patit violències sexuals.

Un dels punts coincidents en la majoria de persones entrevistades és la idea que aquestes violències queden molt lluny de la proximitat i que, fins i tot, no succeeixen en el municipi o bé, són molt lleus. Aquesta idea queda desterrada quan es té coneixement d'una agressió per alguna persona propera. De fet, aquesta percepció és una de les explicacions per les quals hi ha un baix mostratge de les enquestes.

Hem tingut l'oportunitat d'entrevistar a supervivents d'aquestes violències que han tingut dificultats en l'accés a la denúncia o serveis pel desconeixement que es té d'aquests en la població jove. Les noies eren coincidents en les dificultats de transmetre que havien patit

violència quan, en ocasions, compartien espais amb les persones que les havien agredit. En d'altres ocasions, el focus se centrava en el llindar de tolerància respecte les agressions patides i la normalització de les mateixes atès que eren violències tingudes per molt comunes.

La població més jove mostra preocupació i interès per revertir aquesta situació de violència i troba a faltar més accessos a informació i incidència en espais educatius.

Pel què fa a persones expertes o vinculades amb el servei hi ha una forta voluntat i capacitació de les treballadores que capten les necessitats manifestades pel jovent. Hem detectat així mateix nombrosos casos que no han accedit als serveis i, encara menys han estat denunciats.

Les entrevistes reforcen en el seu conjunt la necessitat de posar nom a violències quotidianes i a donar-los la importància i atenció que mereixen. Per això, tal i com apunten les persones vinculades amb l'oci és important que es faci un treball destinat a conscienciar i sensibilitzar al públic per aconseguir tenir festes lliures de sexisme.

A3.3. QÜESTIONARIS

Desglossem les respostes obtingudes al *"Qüestionari sobre abusos, assetjament i violència sexual en espais d'oci nocturn"*, compartit de forma oberta en línia per les xarxes socials.

- Població estudiada: persones de 13 a 35 anys
- Període d'estudi: 10/11/2017-17/05/2018
- Respostes màximes obtingudes: 478

Edat

Segons les dades recollides, el qüestionari ha estat respost per 478 persones, de les quals, el 43,93% té entre 21 i 30 anys (taula 1); és la franja d'edat que més incidència ha tingut, seguida del 33,47%, que té entre 13 i 20 anys. I la participació de persones de la franja d'entre 31 i 35 anys és del 22,59%.

Taula 1. Edat		
Edat	**Respostes**	**%**
Entre 13 i 20 anys	160	33,47%
Entre 21 i 30 anys	210	43,93%
Entre 31 i 35 anys	108	22,59%
Total	478	100%

Gènere

Pel què fa al gènere (taula 2), el 69,25% de persones enquestades s'identifiquen com a dones i el 30,13%, com a homes. Un 0,63% de respostes han estat enviades per persones que trenquen el binarisme i es reconeixen en la diversitat de gèneres "altres". Com que la mostra de la categoria "altres" és poc significativa, s'han treballat les dades des de les categories "dona" i "home".

Taula 2. Gènere		
Gènere	**Respostes**	**%**
Dona	331	69,25%
Home	144	30,13%
Altres	3	0,63%
Total	478	100%

Situacions en espais d'oci nocturn

Hem dividit les dades registrades en funció del gènere de les respostes:

Segons la freqüència d'assistència:

- **Respostes de les dones enquestades (taula 3 verd):**

Estudiant la **freqüència d'assistència** a esdeveniments festius o a locals d'oci nocturn (taula 3), el 21,45% de les dones enquestades ha respost que hi assisteix almenys, un cop a la setmana; el 41,09%, entre un cop a la setmana i un cop al mes; el 22,36%, entre un cop al mes i un cop cada tres mesos; el 10,27%, menys d'un cop cada tres mesos; i el 4,83% declara no haver sortit aquest últim any.

- **Respostes dels homes enquestats (taula 3 taronja):**

Respecte a la **freqüència d'assistència** a esdeveniments festius o a locals d'oci nocturn (taula 3), el 26,39% de les dones enquestades ha respost que hi assisteix almenys, un cop a la setmana; el 34,03%, entre un cop a la setmana i un cop al mes; el 22,22%, entre un cop al mes i un cop cada tres mesos; l'11,81%, menys d'un cop cada tres mesos; i el 5,56% declara no haver sortit aquest últim any.

Taula 3.				
Durant l'últim any, amb quina freqüència has assistit a esdeveniments festius o a locals d'oci nocturn?	**Dones**	**%**	**Homes**	**%**
Almenys, un cop a la setmana	71	21,45%	38	26,39 %
Entre un cop a la setmana i un cop al mes	136	41,09%	49	34,03 %
Entre un cop al mes i un cop cada tres mesos	74	22,36%	32	22,22 %
Menys d'un cop cada tres mesos	34	10,27%	17	11,81 %
No he sortit aquest últim any	16	4,83%	8	5,56%
Total	331	100%	144	100%

<u>Segons el tipus d'espai d'assistència:</u>

- **Respostes de les dones enquestades (taula 4):**

Es desprèn que pel **tipus d'espai d'assistència** juntament amb la freqüència, les dones enquestades assenyalen amb un índex més elevat de resposta que assisteixen sempre a festes majors/populars (35,37%) i a bars/pubs (35,37%); i que mai van a raves (83,45%) i afters (71,13%).

- **Respostes dels homes enquestat (taula 5):**

Pel què fa als homes (taula), els enquestats responen que assisteixen sempre a festes majors/populars (32,58%). La xifra de freqüència baixa en bars i pubs (11,76%). Declaren que mai van a raves un 77,52%.

Un 3,35% de persones enquestades (taules 6, 7 i 8) assegura que assisteix sovint a altres espais diferents als proposats: muntanya, locals d'entitats socioculturals, platja, centre comercial, cinema, sales d'arts escèniques, fires.

Taula 4.	**Dones**					
A quin tipus d'espais acostumes a anar?	**Sempre**	**Molt Sovint**	**Algunes vegades**	**Poques vegades**	**Mai**	**%**
Concerts i festivals	(7,69%)	(39,42%)	(36,22%)	(13,78%)	(2,88%)	(94,26%)
Places i parcs	(7,97%)	(29,57%)	(29,57%)	(22,59%)	(10,30)	(90,94%)
Festes a casa	(3,31%)	(23,18%)	(40,07%)	(27,48%)	(5,96%)	(91,24%)
Festes majors/populars	(35,37%)	(37,30%)	(21,54%)	(3,86%)	(1,63%)	(93,96%)
Afters	(0,34%)	(1,72%)	(9,62%)	(17,18%)	(71,13%)	(87,92%)
Discoteques	(2,01%)	(7,02%)	(20,27%)	(34,78%)	(35,45%)	(90,33%)
Bars/Pubs	(35,37%)	(37,30%)	(21,54%)	(3,86%)	(1,93%)	(93,96%)

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Raves	(1,03%)	(1,38%)	(4,48%)	(9,66%)	(83,45%)	(87,61%)
Parking parties/botellons	(6,69%)	(4,15%)	(11,07%)	(20,07%)	(64,01%)	(87,31%)
Casal o ateneu	(0,34%)	(8,53%)	(14,68%)	(29,01%)	(47,44%)	(88,52%)
Festes de locals	(1,69%)	(13,18%)	(25%)	(29,05%)	(31,08%)	(89,43%)

Taula 5.	**Homes**					
A quin tipus d'espais acostumes a anar?	**Sempre**	**Molt Sovint**	**Algunes vegades**	**Poques vegades**	**Mai**	**%**
Concerts i festivals	(10,61%)	(38,64%)	(31,06%)	(15,91%)	(3,79%)	(91,67%)
Places i parcs	(6,02%)	(23,31%)	(38,35%)	(16,54%)	(15,79%)	(92,36%)
Festes a casa	(3,76%)	(15,79%)	(45,11%)	(25,56%)	(9,77%)	(92,36%)
Festes majors/populars	(32,58%)	(27,27%)	(26,52%)	(11,36%)	(2,27%)	(91,67%)
Afters	(0,79%)	(0,79%)	(13,39%)	(25,98%)	(59,6%)	(88,19%)
Discoteques	(0,76%)	(7,58%)	(18,94%)	(32,58)	(40,15%)	(91,67%)
Bars/Pubs	(11,76%)	(30,88%)	(32,35%)	(15,44%)	(9,56%)	(94,44%)
Raves	(1,55%)	0	(5,43%)	(15,50%)	(77,52%)	(89,58%)
Parking parties/botellons	(2,33%)	(5,43%)	(15,50%)	(25,58%)	(51,16%)	(89,56%)

Casal o ateneu	(3,05%)	(6,87%)	(12,21%)	(24,43%)	(53,94%)	(90,97%)
Festes de locals	(3,05%)	(9,16%)	(21,37%)	(32,82%)	(33,59%)	(90,97%)

Taula 6.			**Taula 7.**
Algun altre espai d'oci no recollit en la pregunta anterior?	**Respostes**	**%**	**Si us plau, especifica quin tipus d'espai**
Sí	16	3,35%	Muntanya, locals d'entitats socioculturals, platja, centre comercial, cinema, sales d'arts escèniques, fires.
No	462	96,65%	
Total	478	100%	

Taula 8.	**Sempre**	**Molt sovint**	**Algunes vegades**	**Poques vegades**
Amb quina freqüència acostumes a anar-hi?	0	11 (68,75%)	7 (43,75%)	3 (18,75%)

Consum de substàncies

Hem dividit les dades registrades en funció del gènere de les respostes:

- **Respostes de les dones enquestades (taula 9):**

Les substàncies que recullen una major freqüència de consum entre les dones enquestades a les seves sortides d'oci són de drogues legals: alcohol (30,35%) i tabac (25,88%). I entre les substàncies que declaren no haver consumit mai se situen drogues il·legals: l'heroïna/opi, l'speed/amfetamines, la ketamina/GHB, la cocaïna i les diferents variants d'èxtasi i al·lucinògens. El cànnabis, després de l'alcohol i el tabac, és la substància que recull un índex de consum més freqüent.

- **Respostes d'homes enquestats (taula 10):**

Les substàncies que recullen una major freqüència de consum entre els homes enquestats a les seves sortides d'oci són de drogues legals: alcohol (32,35%) i tabac (22,79%). I entre les substàncies que declaren no haver consumit mai se situen drogues il·legals: l'heroïna/opi, l'speed/amfetamines, la ketamina/GHB, la cocaïna i les diferents variants d'èxtasi i al·lucinògens. El cànnabis, després de l'alcohol i el tabac, és la substància que recull un índex de consum més freqüent.

Taula 9.	**Dones**				
A les teves sortides d'oci, has consumit alguna de les següents substàncies?	**Sempre**	**Molt sovint**	**Algunes vegades**	**Poques vegades**	**Mai**
Alcohol	(30,35%)	(45,37%)	(15,65%)	(4,15%)	(4,47%)
Tabac	(25,88%)	(12,46%)	(14,38%)	(13,42%)	(33,23%)
Cànnabis/Haixix	(3,51%)	(5,11%)	(18,85%)	(24,92%)	(44,09%)
Cocaïna	(0%)	(1,6%)	(4,79%)	(8,31%)	(80,19%)
Ketamina / GHB	(0%)	(0%)	(0,32%)	(1,92%)	(92,33%)
Èxtasis (MDMA, Pastilles,Cristall, M, MD)	(0%)	(1,28%)	(2,88%)	(8,31%)	(82,43%)
Al·lucinògens (LSD, Tripis, Bolets)	(0%)	(0%)	(2,24%)	(3,51%)	(89,14%)
Speed / Amfetamines	(0,32%)	(0,32%)	(0,96%)	(3,51%)	(89,46%)
Heroïna / Opi	(0%)	(0%)	(0,32%)	(0%)	(93,93%)

Taula 10.	**Homes**

A les teves sortides d'oci, has consumit alguna de les següents substàncies?	Sempre	Molt sovint	Algunes vegades	Poques vegades	Mai
Alcohol	(32,35 %)	(38,24 %)	(15,44 %)	(9,56%)	(4,41%)
Tabac	(22,79 %)	(17,65 %)	(9,56 %)	(13,24 %)	(33,82 %)
Cànnabis/Haixix	(5,15 %)	(12,50 %)	(16,91 %)	(22,06 %)	(40,44 %)
Cocaïna	(0%)	(2.21 %)	(7,35 %)	(12,50 %)	(72,79 %)
Ketamina / GHB	(0%)	(0%)	(0,74 %)	(5,17%)	(88,24 %)
Èxtasis (MDMA, Pastilles,Cristall, M, MD)	(0,74 %)	(1,47 %)	(5,15 %)	(16,91 %)	(71,32 %)
Al·lucinògens (LSD, Tripis, Bolets)	(0%)	(0%)	(2,21 %)	(11,03 %)	(80,88 %)
Speed / Amfetamines	(0,74 %)	(0,74 %)	(1,47 %)	(8,82%)	(82,35 %)
Heroïna / Opi	(0%)	(0%)	(0%)	(1,47%)	(92,65 %)

Testimonis d'agressions en situacions d'oci

Hem dividit les dades registrades en funció del gènere de les respostes:

- **Respostes de les dones enquestades (taula 11):**

- El 41,27% de dones dones presencia **comentaris sexuals incòmodes** d'homes a dones gairebé sempre.
- El 31,73% de dones presencia **insistència davant la negativa de l'altre/a** d'home a dona gairebé sempre.
- El 25% de dones presencia **acorralaments entre diverses persones** algunes vegades d'homes a dones.

- El 32,69% de dones presencia **tocaments no consentits** d'homes a dones algunes vegades.
- El 18% de dones presencia **tocaments i forcejaments continuats no consentits** d'homes a dones algunes vegades.
- L'0,65% de dones presencia **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física** d'homes a dones algunes vegades.
- El 2,27% de dones presencia **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física** d'homes a dones algunes vegades.

Taula 11. Estant en situacions de festa/oci, indica si HAS PRESENCIAT alguna vegada				
Registre de respostes de dones				
comentaris sexuals incòmodes				
	D'home a dona	**De dona a home**	**D'home a home**	**De dona a dona**
Sempre	14.92%	0.00%	0.66%	0.00%
Gairebé sempre	41.27%	1.32%	5.57%	3.30%
Algunes vegades	37.14%	21.78%	24.92%	22.44%
Poques vegades	5.40%	47.19%	31.15%	34.65%
Mai	1.27%	29.70%	37.70%	39.60%
insistència davant la negativa de l'altre/a				
Sempre	8.33%	0.66%	0.99%	0.66%
Gairebé sempre	31.73%	1.99%	0.00%	0.33%
Algunes vegades	38.78%	21.52%	8.88%	6.62%
Poques vegades	13.78%	33.44%	21.71%	22.52%
Mai	7.37%	42.38%	68.42%	69.87%
acorralament entre diverses persones				
	De diversos homes a una dona	**De diverses dones a un home**	**De diversos homes a un home**	**De diverses dones a una dona**
Sempre	0.97%	0.00%	0.33%	0.00%
Gairebé sempre	5.19%	0.00%	3.61%	0.66%

Algunes vegades	25.00%	3.32%	11.80%	4.32%
Poques vegades	25.65%	11.63%	15.08%	14.95%
Mai	43.18%	85.05%	69.18%	80.07%
tocaments no consentits				
	D'home a dona	**De dona a home**	**D'home a home**	**De dona a dona**
Sempre	4.81%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	26.28%	0.99%	0.33%	0.00%
Algunes vegades	32.69%	12.21%	5.63%	5.65%
Poques vegades	18.91%	24.75%	12.58%	13.62%
Mai	17.31%	61.72%	81.46%	80.73%
tocaments i forcejaments continuats no consentits				
Sempre	0.96%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	5.47%	0.00%	0.33%	0.00%
Algunes vegades	18.01%	2.30%	0.00%	0.00%
Poques vegades	24.12%	8.88%	6.29%	4.64%
Mai	51.45%	88.82%	93.38%	95.36%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física				
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Algunes vegades	0.65%	0.33%	0.33%	0.00%
Poques vegades	1.62%	0.00%	0.00%	0.33%
Mai	97.73%	99.67%	99.67%	99.67%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física				
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Algunes vegades	2.27%	0.33%	0.00%	0.00%
Poques vegades	5.83%	0.33%	0.98%	0.33%
Mai	91.91%	99.34%	99.02%	99.67%

- **Respostes d'homes enquestats (taula 12):**

- El 39,71% d'homes presencia **comentaris sexuals incòmodes** d'homes a dones algunes vegades.
- El 37,78% d'homes presencia **insistència davant la negativa de l'altre/a** d'home a dona algunes vegades.

- El 0,97% d'homes presencia **acorralaments entre diverses persones** gairebé sempre d'homes a dones.
- El 3,21% d'homes presencia **tocaments no consentits** d'homes a dones gairebé sempre.
- El 2,96% d'homes presencia **tocaments i forcejaments continuats no consentits** d'homes a dones algunes vegades.
- L'1,48% d'homes presencia **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física** d'homes a dones algunes vegades.
- El 2,22% d'homes presencia **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física** d'homes a dones algunes vegades.

Taula 12. Estant en situacions de festa/oci, indica si HAS PRESENCIAT alguna vegada				
Registre de respostes d'homes				
comentaris sexuals incòmodes				
	D'home a dona	**De dona a home**	**D'home a home**	**De dona a dona**
Sempre	2.86%	0.00%	0.33%	0.00%
Gairebé sempre	11.11%	0.66%	3.28%	2.31%
Algunes vegades	39.71%	15.56%	26.67%	26.87%
Poques vegades	13.24%	41.48%	28.15%	24.63%
Mai	14.71%	41.48%	37.04%	43.28%
insistència davant la negativa de l'altre/a				
Sempre	0.32%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	7.05%	0.33%	0.33%	0.00%
Algunes vegades	37.78%	17.78%	8.15%	8.96%
Poques vegades	23.70%	31.85%	25.93%	18.66%
Mai	21.48%	48.89%	65.19%	72.39%
acorralament entre diverses persones				
	De diversos homes a una dona	**De diverses dones a un home**	**De diversos homes a un home**	**De diverses dones a una dona**

Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.97%	0.33%	1.31%	0.00%
Algunes vegades	3.70%	1.49%	3.73%	2.24%
Poques vegades	23.70%	8.21%	11.19%	6.72%
Mai	70.37%	89.55%	82.09%	91.04%
tocaments no consentits				
	D'home a dona	**De dona a home**	**D'home a home**	**De dona a dona**
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.33%
Gairebé sempre	3.21%	0.00%	0.66%	0.00%
Algunes vegades	22.79%	10.37%	5.22%	5.19%
Poques vegades	28.68%	21.48%	10.45%	11.85%
Mai	41.18%	68.15%	82.84%	82.22%
tocaments i forcejaments continuats no consentits				
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.64%	0.00%	0.33%	0.00%
Algunes vegades	2.96%	1.48%	0.74%	1.48%
Poques vegades	14.81%	5.19%	2.96%	3.70%
Mai	80.74%	93.33%	95.56%	94.81%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física				
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Algunes vegades	1.48%	0.74%	1.48%	0.74%
Poques vegades	0.74%	0.74%	0.74%	0.74%
Mai	97.78%	98.52%	97.78%	98.52%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física				
Sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Algunes vegades	2.22%	0.00%	0.74%	0.00%
Poques vegades	4.44%	2.96%	0.74%	0.74%
Mai	93.33%	97.04%	98.52%	99.26%

Víctimes d'agressions en situacions d'oci

Hem dividit les dades registrades en funció del gènere de les respostes:

- **Respostes de dones enquestades (taula 13 verd):**

- El 44,9% de dones ha patit, amb una major freqüència **comentaris sexuals incòmodes,** per part d'un home. El 76% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 23,99% per part de persones conegudes.
- El 37,30% de dones ha patit, amb una major freqüència **insistència davant la negativa de l'altre/a,** per part d'un home. El 67,71% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 31,42% per part de persones conegudes.
- El 14,19% de dones ha patit, amb una major freqüència **acorralament entre diverses persones,** per part de diversos homes a una dona. El 93,97% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 4,05% per part de persones conegudes.
- El 35,58% de dones ha patit, amb una major freqüència **tocaments no consentits,** per part d'un home. El 84,58% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 13,18% per part de persones conegudes.
- El 15,11% de dones ha patit, amb una major freqüència **tocaments i forcejaments continuats no consentits,** per part d'un home. El 87,85% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 7,43% per part de persones conegudes.
- El 2,91% de dones ha patit, amb una major freqüència **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física,** per part d'un home. El 91,33% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 4,39% per part de persones conegudes.
- El 9,39% de dones ha patit, amb una major freqüència **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física,** per part d'un home. El 80% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 9,46% per part de persones conegudes.

- **Respostes d'homes enquestats (taula 13 taronja):**

- El 26,67% d'homes ha patit, amb una major freqüència **comentaris sexuals incòmodes,** per part d'un home. El 76,34% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 23,66% per part de persones conegudes.

- El 9,77% d'homes ha patit, amb una major freqüència **insistència davant la negativa de l'altre/a,** per part d'un home. El 61,73% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 38,27% per part de persones conegudes.
- El 8,15% d'homes ha patit, amb una major freqüència **acorralament entre diverses persones,** per part de diversos homes a una dona. El 89,58% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 10,42% per part de persones conegudes.
- El 9,56% d'homes ha patit, amb una major freqüència **tocaments no consentits,** per part d'un home. El 82,69% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 17,31% per part de persones conegudes.
- L'1,48% d'homes ha patit, amb una major freqüència **tocaments i forcejaments continuats no consentits,** per part d'un home. El 84,21% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 15,79% per part de persones conegudes.
- El 0,74% d'homes ha patit, amb una major freqüència **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física,** per part d'un home. El 93,94% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 6,06% per part de persones conegudes.
- El 0,75% d'homes ha patit, amb una major freqüència **actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física,** per part d'un home. El 93,94% admet haver-ne patit per part de persones desconegudes i el 6,06% per part de persones conegudes.

Taula 13. Estant en situacions de festa/oci, indica si HAS PATIT alguna vegada				
	Registre de respostes de dones		**Registre de respostes d'homes**	
comentaris sexuals incòmodes				
	Per part d'un home	**Per part d'una dona**	**Per part d'un home**	**Per part d'una dona**
Sempre	8.28%	0.00%	0.74%	0.00%
Gairebé sempre	28.03%	0.33%	2.96%	0.70%
Algunes vegades	44.90%	4.30%	5.93%	10.49%

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Poques vegades	12.74%	22.52%	26.67%	20.98%
Mai	6.05%	72.85%	63.70%	67.83%
insistència davant la negativa de l'altre/a				
Sempre	3.86%	0.00%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	14.47%	0.35%	1.50%	0.75%
Algunes vegades	37.30%	1.38%	2.26%	6.02%
Poques vegades	25.08%	11.76%	9.77%	24.81%
Mai	19.29%	86.51%	86.47%	68.42%
acorralament entre diverses persones				
	Per part de diversos homes	**Per part de diverses dones**	**Per part de diversos homes**	**Per part de diverses dones**
Sempre	0.65%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.65%	0.00%	0.00%	0.75%
Algunes vegades	2.58%	0.00%	2.96%	0.75%
Poques vegades	14.19%	2.98%	8.15%	1.49%
Mai	81.94%	96.69%	82.96%	91.04%
tocaments no consentits				
	Per part d'un home	**Per part d'una dona**	**Per part d'un home**	**Per part d'una dona**
Sempre	0.64%	0.34%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	5.45%	0.68%	0.74%	0.00%
Algunes vegades	31.09%	2.03%	2.94%	6.62%
Poques vegades	35.58%	6.42%	9.56%	10.29%
Mai	27.24%	90.54%	80.88%	77.21%
tocaments i forcejaments continuats no consentits				
Sempre	0.32%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	1.61%	0.00%	0.74%	0.00%
Algunes vegades	6.11%	0.33%	0.00%	0.00%
Poques vegades	15.11%	0.33%	1.48%	2.94%
Mai	76.85%	99.00%	91.85%	91.18%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física				
Sempre	0.32%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.74%	0.00%
Algunes vegades	0.65%	0.00%	0.00%	0.00%
Poques vegades	2.91%	0.00%	0.00%	0.00%
Mai	96.12%	99.67%	93.38%	94.12%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física				
Sempre	0.32%	0.33%	0.00%	0.00%
Gairebé sempre	0.00%	0.00%	0.75%	0.00%
Algunes vegades	1.94%	0.00%	0.00%	0.00%

Poques vegades	9.39%	0.00%	0.00%	1.48%
Mai	88.35%	99.67%	93.28%	92.59%

Consum de la persona agressora

Les dades recollides a la taula 14 són de persones que han respost haver estat víctimes de les diverses tipologies d'agressions:

Taula 14. En cas d'haver-les patit, en quin estat creus que es trobava la persona agressora?		
	Havia consumit molt	**Havia consumit poc o gens**
comentaris sexuals incòmodes	35,89%	64.11%
insistència davant la teva negativa	61.75%	38.25%
acorralament entre diverses persones	52.13	47.87%
tocaments no consentits	40.26%	59.74%
tocaments continuats i forcejaments	54.44%	45.56%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	58.21%	41.79%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	48.72%	51.28%

Consum de la persona agredida

Les dades recollides a la taula 15 són de persones que han respost haver estat víctimes de les diverses tipologies d'agressions:

Taula 15. En cas d'haver-les patit, en quin estat et trobaves tu?			
	Havies consumit molt i no tenies	**Havies consumit molt però tenies**	**Havies consumit poc o gens**

	capacitat de reacció	capacitat de reacció	
comentaris sexuals incòmodes	2,03%	28,43%	69,54%
acorralament entre diverses persones	3,09%	30,93%	65,98%
tocaments no consentits	3,38%	38,51%	58,11%
tocaments continuats i forcejaments	7,79%	24,68%	67,53%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	5,36%	12,50%	82,14%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	14,29%	21,43%	64,29%

Persones que s'autoidentifiquen com a agressores

Les dades recollides a la taula 16 són de dones que han respost haver comès alguna de les diverses tipologies d'agressions:

Taula 16. Indica si estant en situacions de festa/oci, HAS FET a una altra persona algun d'aquests actes		
Dones	**a una dona**	**a un home**
comentaris sexuals incòmodes	61,40%	38,60%
insistència davant la teva negativa	49,12%	36,36%
acorralament entre diverses persones	5,26%	40%
tocaments no consentits	19,30%	38,89%
tocaments continuats i forcejaments	5,26%	25%

actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	5,26%	25%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	-	-

Les dades recollides a la taula 17 són d'homes que han respost haver comès alguna de les diverses tipologies d'agressions:

Taula 17. Indica si estant en situacions de festa/oci, HAS FET a una altra persona algun d'aquests actes		
Homes	**a una dona**	**a un home**
comentaris sexuals incòmodes	75%	25%
insistència davant la teva negativa	79,17%	20,83%
acorralament entre diverses persones	0%	100%
tocaments no consentits	45,45%	54,55%
tocaments continuats i forcejaments	20%	80%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	20%	80%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	-	-

Les dades recollides a la taula 18 són de dones que en cas d'haver comès algun tipus d'agressió, assenyala quin nivell de consum tenia:

Taula 18. En cas d'haver-ho fet, en quin estat et trobaves tu?		
Dones	**Havies consumit molt**	**Havies consumit poc o gens**

comentaris sexuals incòmodes	75%	25%
insistència davant la teva negativa	86,11%	13,89%
acorralament entre diverses persones	40%	60%
tocaments no consentits	71,43%	28,57%
tocaments continuats i forcejaments	33,33%	66,67%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	33,33%	66,67%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	33,33%	66,67%

Les dades recollides a la taula 19 són d'homes que en cas d'haver comès algun tipus d'agressió, assenyala quin nivell de consum tenia:

Taula 19. En cas d'haver-ho fet, en quin estat et trobaves tu?		
Homes	**Havies consumit molt**	**Havies consumit poc o gens**
comentaris sexuals incòmodes	64%	36%
insistència davant la teva negativa	78,95%	21,05%
acorralament entre diverses persones	33,33%	66,67%
tocaments no consentits	44,44%	55,56%
tocaments continuats i forcejaments	33,33%	66,67%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	33,33%	66,67%

actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	33,33%	66,67%

Les dades de la taula 20 revelen el consum de les dones autoreconegudes com a agressores:

Taula 20. I en quin estat es trobava la persona a qui li ho vas fer?			
Dones	**Havia consumit molt i no tenia capacitat de reacció**	**Havia consumit molt però tenia capacitat de reacció**	**Havia consumit poc o gens**
comentaris sexuals incòmodes	0%	56%	44%
insistència davant la negativa de l'altra persona	0%	78,95%	21,05%
acorralament entre diverses persones	0%	100%	0%
tocaments no consentits	0%	90%	10%
tocaments continuats i forcejaments	0%	100%	0%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	0%	100%	0%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	0%	100%	0%

Les dades de la taula 21 revelen el consum dels homes autoreconeguts com a agressors:

Taula 21. I en quin estat es trobava la persona a qui li ho vas fer?

Homes	Havia consumit molt i no tenia capacitat de reacció	Havia consumit molt però tenia capacitat de reacció	Havia consumit poc o gens
comentaris sexuals incòmodes	0%	59,26%	40,74%
insistència davant la negativa de l'altra persona	0%	83,33%	16,67%
acorralament entre diverses persones	0%	100%	0%
tocaments no consentits	0%	100%	0%
tocaments continuats i forcejaments	0%	100%	0%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força física	0%	100%	0%
actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força física	0%	100%	0%

Sobre la ciutat segura

Hem dividit les dades registrades en funció del gènere de les respostes:

- **Respostes de dones enquestades (taula 22 verd):**

- El 86,86% de les dones ha sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat. El 57,35% d'aquestes ha sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci.
- Els carrers o places poc il·luminades, els passos sota via, els espais amb aglomeracions, els pàrkins o el voltant de La Daurada són els llocs i factors que amb més freqüència incideixen en la percepció de por en les dones.
- El 95,15% de les dones, d'anada o tornada a casa, en alguna ocasió ha sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte.

- Les persones, la il·luminació insuficient, la foscor, homes o grups d'homes són els motius que amb més freqüència han donat les dones pels que en alguna ocasió han sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte.

- **Respostes d'homes enquestats (taula 22 taronja):**

- El 47,45% dels homes ha sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat. El 25,93% d'aquests ha sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci.
- El 47,37% dels homes, d'anada o tornada a casa, en alguna ocasió ha sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte.

Taula 22.		
Has sentit por o incomoditat en algun espai de la ciutat?	**% Dones**	**% Homes**
Sí	86,86 %	47,45 %
No	13,14 %	42,55 %
Has sentit por o incomoditat en algun espai lúdic o d'oci?		
Sí	57,35 %	25,93 %
No	42,65 %	74,07 %
En cas d'haver respost que sí, ens pots dir a quin lloc i quins factors han incidit en fer-te sentir així?		
Carrers o places pocs il·luminats, passos sota via, espais amb aglomeracions, pàrkings, al voltant de La Daurada.		
D'anada o tornada a casa, en alguna ocasió has sentit por o incomoditat en l'espai públic durant el trajecte?		
Sí	95,15 %	47,37 %

No	4,85%	52,63 %
En cas d'haver respost que sí, ens podries dir per quin motiu (persones, il·luminació, ...)?		
Persones, il·luminació insuficient, foscor, homes, grups d'homes,		

Circuits d'atenció i denúncia

- **Respostes de dones enquestades (taula 23 verd):**

- El 56,86% de dones assegura saber a quins serveis de la ciutat dirigir-se si pateix un abús o agressió. El 43,14% no ho sap.
- El 94,48% de dones assegura que denunciaria a nivell policial o judicial si patís un abús o agressió. El 5,52% no ho faria.

- **Respostes d'homes enquestats (taula 23 taronja):**

- El 63,33% d'homes assegura saber a quins serveis de la ciutat dirigir-se si pateix un abús o agressió. El 36,67% no ho sap.
- El 87,29% d'homes assegura que denunciaria a nivell policial o judicial si patís un abús o agressió. El 12,71% no ho faria.

- El grau de violència, la familiaritat amb l'agressor, els límits verbals, el consentiment, comptar amb testimonis, possibles represàlies, el grau d'alcohol, la vergonya social són els elements més citats a l'hora de tenir en compte per denunciar o no denunciar.

Taula 23.		
En cas d'haver patit un abús o agressió, sabries a quins serveis de la ciutat podries dirigir-te?	**% Dones**	**% Homes**
Sí	56,86 %	63,33 %

No	43,14 %	36,67 %
En cas d'haver patit un abús o agressió, denunciaries a nivell policial o judicial aquests fets?		
Sí	94,48 %	87,29 %
No	5,52%	12,71 %
Ens pots dir quins elements tindries en compte a l'hora de denunciar o no denunciar?		
El grau de violència, la familiaritat amb l'agressor, els límits verbals, el consentiment, comptar amb testimonis, possibles represàlies, el grau d'alcohol, la vergonya social.		

A3.4. CONCLUSIONS PRINCIPALS DE LA DIAGNOSI

La percepció de les violències per part dels agents d'abordatge i atenció de violències masclistes s'ajusta als paràmetres estatals, d'acord amb els quals els índex de violències existents són força superiors a les reportades, de manera que, la xifra oculta del delicte (que no ha pogut ser investigada per manca de facilitació de dades per part de Justícia) podria estimar-se d'una manera similar a la del país.

De fet, en les entrevistes realitzades a persones joves, tant del gènere masculí com del femení, han reportat diferents casos d'agressions i abusos sexuals que no només no s'han denunciat, sinó que tampoc s'han registrat a cap altre servei.

Alguns d'aquests casos han estat contra menors d'edat, de manera que, amb l'actual configuració del servei, difícilment podrien tenir accés a la institució.

La ciutat presenta diversos locals d'oci concentrats al centre de la ciutat, en especial al casc antic de la Geltrú i a la façana marítima, així com una forta activitat per part de les entitats. En concret, algunes festes com el Tingladu, el Vida, el Vermut elèctric, el Carnaval o la Festa Major, congreguen un gran nombre de persones de la ciutat i també, de les ciutats pròximes, desbordant les previsions usuals. Parem especial atenció a Carnaval i Festa

Major, en el primer cas perquè volem manifestar que, en els anys 2016 i 2017 hi va haver dues agressions sexuals a la vila que van activar un gran nombre de mecanismes formals i informals per fer front a la violència sexual. Pel què fa a la Festa Major, es constata que hi ha un increment de població itinerant a la vila, de manera que, cal una especial atenció tant a la població de pas com al turisme.

Caldria tenir un registre a nivell ciutat de totes aquelles denúncies en clau de gènere, tal i com indica el Conveni d'Istanbul per tenir en compte els índex de violència a la Vila, més enllà de la falsa dicotomia de delictes públics-delictes privats (depenent de la relació sexoafectiva). Seria important poder tenir accés a dades policials (policia local i mossos d'esquadra)-judicials que coordinessin tota la informació relativa a aquests delictes per tal de baremar la situació real de la ciutat i poder-la confrontar amb el nombre de serveis atesos. L'actual percepció d'absència de violències es correspon amb la generalitzada arreu del país; malgrat això, **el nombre de casos -alguns d'especial gravetat- que han aflorat durant l'elaboració del Protocol evidencien que tant el desconeixement actual dels recursos**, com la falta de confiança en el sistema actual i la distància que aquest troba, sobretot respecte els i les joves, han de canviar en profunditat.

Cal destacar que quan s'ha preguntat per les agressions posant el focus en el consum i no en l'agressió, s'ha facilitat la resposta i la visibilització d'aquestes. En aquest punt, hem vist com hi ha gairebé 40 casos de violències sexuals amb penetració que es podrien qualificar dins dels tipus delictius d'abús o agressió sexual amb penetració. Al seu torn, veiem també com hi ha casos en què homes han presenciat aquestes violències deixant oberta la hipòtesi d'actuacions en grup. Paradoxalment a les dades referides per estudis oficials, les agressions són majoritàriament perpetrades per desconeguts, tenint en compte, que les agressions perpetrades per coneguts, normalment no són identificades com a tals.

Per altra banda, els passos subterranis com l'estació de trens i autobusos també patien les mateixes deficiències: il·luminació i poca sensació de seguretat. De fet, aquest era un aspecte comú pel què feia als espais de trànsit i circulació.

Donades les limitacions temporals i de competència del present Protocol, entenem que dins les propostes de futur hi hauria d'haver una **major dotació de recursos a la**

prevenció i atenció de violències masclistes per tal de reafirmar el compromís de la Vila amb l'eradicació d'aquestes violències que continuen suposant una xacra important al país.

La construcció de polítiques públiques des de l'ens municipal són les que millor poden incidir en canvis en la població ja que hi tenen major contacte en els quatre estadis d'intervenció.

De la mateixa manera, quan en el seu degut moment es tingui una **ordenança del civisme** i convivència, caldria dotar un punt específic per a les conductes previstes en el present protocol per dotar-lo de capacitat sancionadora.

L'acompanyament institucional i la restauració de l'espai públic fa que els processos cloguin de manera correcta. Per la qual cosa **la personació de l'Ajuntament en els processos judicials** facilita la correcta representació de la víctima, així com a eina de prevenció general del municipi.

A més, de les conclusions de caràcter quantitatiu, hem detectat en les entrevistes diversos casos de violències sexuals soferts per diverses noies del municipi. Aquests casos no han arribat a l'Administració pública ni tampoc a cap tipus de servei. En alguns casos, les menors veien condicionat l'accés al servei al fet d'haver-ho de relatar als pares o bé, que el servei era destinat a majors d'edat.

El nombre de violències detectades durant la diagnosi es corresponen al llindar aproximatiu a nivell de Catalunya. Sent més baix, pel què fa a l'accés de les dones que han accedit a denunciar o bé, han accedit a algun servei.

En alguns casos, les agressions no van ser perpetrades en el propi municipi, fet que ha facilitat la recuperació de les dones mantenint els seus propis espais.

ANNEX 4. FORMACIONS I TALLERS REALITZATS

Les formacions han estat destinades a dotar d'eines als col·lectius locals de manera presencial, així com la facilitació d'eines per a la identificació, atenció i abordatge de les violències masclistes i, en concret, les violències sexuals en els espais d'oci. Que han

conclòs amb la redacció d'una guia pràctica d'estiu facilitada a les entitats i que, recull el gruix dels elements de les formacions.

Les formacions ens han servit per identificar les principals deficiències actuals, així com les oportunitats i reptes que presenta el municipi en l'abordatge de violències.

Els tallers ens han permès saber quines són les zones, àrees i horaris en què hi ha una major percepció de la por. Així mateix s'han transmès una sèrie de primers auxilis bàsics i consells per a l'atenció de violències.

Passem a reproduir-los a continuació:

1. Pautes prèvies de preparació

L'actitud és una de les variables destacades quan volem abordar violències. Quan fem atenció, hem de fer l'exercici de preguntar-nos: "com em sento avui? com estic…?" perquè es poden obrir vivències pròpies o pot ser que la nostra intervenció no sigui l'adequada.

Intervenir amb una persona que pot trobar-se en estat de pànic o de xoc pot causar-nos una impressió molt forta. És per això, que hem de començar estant predisposades per a la intervenció, des d'una actitud de calma i en cerca de la serenor.

Per altra banda trobaríem la predisposició, és a dir, fins on arriba el teu compromís. En abstracte, les violències masclistes ens resulten sempre intolerables però quan ens toquen de prop ens fan qüestionar què fer, la credibilitat del relat, etc. És per això que ens hem de preguntar si les persones estem preparades per atendre casos en què agressors o agredides puguin persones conegudes nostres.

2. Pautes en el moment

Què fer quan ja ha succeït l'agressió? A continuació es donaran unes pautes d'actuació de com fer i que cal evitar patiment evitable cap a la víctima.

En primer lloc, la importància de la forma de parlar forma l'ambient on podem actuar, per tant, evitarem ser massa enèrgics, tenir un to massa baix, parlar amb por o fer preguntes. En canvi, incentivarem una parla segura, ferma, càlida, propera i un llenguatge planer.

En segon lloc, cal entendre quin és el nostre paper i la situació en la qual estem. La distància corporal amb ella serà determinant per crear aquest ambient de confort i ajuda sense envair el seu espai. Per tal evitarem ser massa a prop però sense ser estar massa lluny ja que necessita suport. Per tant ens situarem en una distància d'un braç estirat sabent que estem amb ella.

En tercer lloc, cal que protegim a la víctima. Què vol dir això? Que no hem de parlar de por ni posar nom a la violència que ella no hagi posat abans. Per exemple, no parlarem de violació si ella no li diu així.

Evitarem parlar de successos que no han passat, així com exageracions i tampoc introduirem un ambient d'alarma si ella no ho està. En contraposició recomanem demanar si estava amb més gent, avisar algú de confiança i preguntar, en positiu, si se sent segura.

Seguidament posem en relleu l'atenció. Escoltar a la víctima quines necessitats té, no pensar en què necessitaríem nosaltres en aquella situació, etc. Preguntarem què necessita, poden ser coses bàsiques com aigua o tapar-se.

En cinquè lloc, l'actuació. Com cal actuar? Evitant la brusquedat, la rapidesa, estirar-la o tocar-la, parlar malament de l'agressor o reaccionar amb violència. Per tal de no alterar-la tindrem una conducta diligent però càlida, respectarem i seguirem els tempos que ella marqui i estarem atents a l'entorn i a la seva seguretat. També és important dividir tasques i demanar ajuda a tercers.

En sisè lloc, explicarem el control de la situació (agredida/agressor). Com hem dit anteriorment, per tal de no trasbalsar ni remoure, no mostrarem violència contra l'agressor davant d'ella, ni tan sols verbalment.

Com ha de ser l'Espai de seguretat

Espai tranquil. Ha d'haver-hi un espai que generi tranquil·litat on poder atendre a les persones que hagin patit qualsevol tipus d'agressió. També pot servir per a les persones organitzadores de la festa com espai de descans o de coordinació. El més important és que ha de ser un espai per a la tranquil·litat i s'ha de respectar la privadesa de les persones que hi siguin. No s'ha de poder veure què passa a dins des de fora.

Punt Lila o punt d'entrada de casos. En cas que s'hagi organitzat el Punt lila, aquest punt ja hi serà i és on s'hauran de rebre i coordinar les situacions que es detectin. El Punt Lila no pot estar molt allunyat de l'espai tranquil. Es pot valorar segons criteri de les persones de referència del Protocol que el Punt Lila sigui també l'espai tranquil. En cas que no existeixi un espai estrictament com a Punt Lila, s'ha de definir un espai (que pot ser un punt de la barra, un punt a l'espai de venda de tiquets, un punt a al *backstage* de l'escenari, etc.) que serà el punt d'entrada de situacions detectades.

Seguidament arribaríem a l'activació de circuits. Quan la víctima pugui estar en xoc el que farem serà no traslladar-li cap decisió que no pugui prendre i avisar al Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM), procurant que el primer contacte no sigui la policia.

Tindrem en compte la vinculació amb l'entorn i això vol dir posar de manifest les persones que li donaran suport, com per exemple la família, els amics, col·lectius, etc. Fer-li saber que estarà acompanyada per aquest entorn; li oferirem ajut sincer.

És important mostrar-li serenor i tranquil·litat per a que se senti còmode amb la persona que l'atèn. Evitarem frases buides com: estigues tranquil·la, tranquil·litza't, tot anirà bé, hauria pogut ser pitjor, oblida-te'n... Posarem de relleu frases com: ara estem amb tu, no se't tornarà a acostar... Li demanarem si vol fer respiracions amb nosaltres, li donarem la mà si ens la demana i li transmetrem que sabem què fer, no està sola.

3. Plantejament de la situació legal i clínica. Conseqüències de les decisions

Li hem de fer saber a la víctima quan estigui en condicions d'entendre-ho, que té la possibilitat de fer dues coses i que sempre estarà acompanyada en el procés si ella vol. Té la possibilitat de posar una denúncia i d'anar a l'hospital.

En la via de la denúncia, s'ha d'explicar i saber que el fet de no denunciar suposa que hi haurà impunitat segura, que l'agressor pot tornar a repetir-ho, que no podrà parlar de l'agressió sense un risc de denúncia en contra seva; però defensant els seus drets pot patir violència institucional i se la pot qüestionar i posar-la en dubte en algun moment del procés, un procés que és llarg, costós, difícil i dolorós.

En segon ordre tindríem el procés clínic. Allà ens oferiran la possibilitat de fer-li un test d'embaràs i un examen de Malalties de Transmissió Sexual (MTS). També hi ha la possibilitat que el visiti un metge forense on li faran un examen en profunditat. Aquestes mostres i recollides pel metge tenen el valor de proves judicials en la denúncia.

4. Pautes posteriors

L'acompanyament suposa fer un seguiment del cas i oferir el nostre contacte o persona encarregada per si ens necessita. En primer lloc, hem de tenir en compte que la nostra tasca ha de ser profundament humana i, en la mesura que puguem, professional, i això també implica traspassar els límits tècnics de la intervenció i fer un suport humà.

En segon lloc, hem de tenir clars contactes d'advocades especialistes en qüestions de gènere o bé, contactar amb alguna associació. No és excloent, de fet, combinar el contacte social amb el legal pot fer garantir aquest principi amb més profunditat. És a dir, informar-nos sobre l'existència de casals de dones o bé col·lectius de dones i/o feministes per fer suport comunitari. De la mateixa manera, hem de tenir clar quin és el circuit per comprovar que s'han activat tots els serveis disponibles i adients. Més encara d'acord amb les mesures de personació de l'administració en aquests processos.

En tercer lloc, la reparació individual i col·lectiva. Tenint en compte que la principal afectada i perjudicada és la víctima i que se l'ha de reparar, s'hauran de pensar estratègies efectives per tornar a posar el focus sobre la seguretat als carrers i altres espais. Repensar també com es poden recuperar espais per a totes les dones per generar espais de seguretat i de comunitat. Els altres col·lectius ens poden ajudar en la recuperació i en el simbolisme que pugui operar a favor.

Per finalitzar, una campanya preventiva de violències pot ser molt més efectiva que qualsevol protocol. Prevenir amb campanyes com "El sexisme també surt de festa" o 'jo miro la festa amb respecte' posant el focus del debat conceptes com el consentiment, la culpa de les agressions i desmuntant els mites de la violència sexual com s'ha comentat anteriorment.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

ANNEX 5. RECURSOS COMUNICATIUS DEL PROTOCOL MARC

A5.1. Manifest unitari del Protocol

Et trobes en un espai lliure de masclisme. L'organització d'aquesta festa/festival està adherida al Protocol Comunitari de Prevenció i Abordatge de les Violències Sexuals en Espais d'Oci de Vilanova i la Geltrú. Entre totes i tots farem d'aquest un espai segur i amable, intolerant amb tota mostra de violència masclista. Si ets víctima o testimoni d'alguna agressió, adreça't al Punt Lila, on l'equip et pot informar i atendre. Tothom és responsable de fer de Vilanova una ciutat de la que en gaudim totes.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

A5.2. Document de Compromís d'adhesió al Protocol

Les entitats i Administració que han participat i/o volen adherir-se al present Protocol i implementar-ne els continguts han de signar i fer arribar al Grup de Seguiment del Protocol el document de Compromís d'adhesió següent:

COMPROMÍS D'ADHESIÓ
PROTOCOL COMUNITARI DE PREVENCIÓ I ABORDATGE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN L'ESPAI PÚBLIC A VILANOVA I LA GELTRÚ

L'entitat_____
_
s'adhereix al Protocol comunitari de prevenció i abordatge de les violències sexuals en l'espai públic a Vilanova i la Geltrú.

Es compromet a que dues de les seves persones associades, com a mínim, assistiran a les assemblees plenàries anuals convocades pel Grup Impulsor, i que dues o més persones associades participaran a un 80%, com a mínim, de les formacions proposades durant el procés.

Tanmateix, l'entitat es compromet a organitzar esdeveniments d'oci de concurrència pública sota els criteris establerts en el Protocol marc, per vetllar per la seguretat i llibertat dels i les assistents, tot promovent la sensibilització per a uns espais festius lliures de violències sexuals.

Vilanova i la Geltrú,
data

Signatura

A5.3. Comunicats oficials de l'Administració en cas de violència sexual

Entenem que l'Administració té l'obligació de ser responsable en les manifestacions públiques que es puguin versar de cara als mitjans de comunicació i a la ciutadania.

Com és sabut, en els casos de violència, el silenci no només empara als agressors sinó que, dóna volada a un seguit de mites i rumorologia que fa que el discurs prengui una forma revictimitzadora.

Malgrat considerem que s'ha de protegir sempre l'anonimat i informacions relatives a les supervivents, l'Administració ha de llençar un missatge contundent davant de les vulneracions de Drets Humans en general i, també, aquelles que ho són en clau de gènere. És per això, que formulem una sèrie de propostes per a ajudar a formular un posicionament:

a) Davant d'un cas clar

Davant l'agressió masclista succeïda al nostre municipi/patida per una ciutadana/exercida per un ciutadà, des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú volem manifestar la nostra enèrgica condemna i rebuig a l'agressió, volem donar el nostre suport a la víctima i al seu entorn, posant a la seva disposició els recursos psicològics, jurídics, sanitaris, de protecció i d'acollida que puguin ser requerits.

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha tingut notícia del cas i ha constrastat la informació per tenir una òptica propera al cas per la qual cosa hem activat el Protocol local d'actuació davant agressions masclistes que es manifesten en espais d'oci i recreatius, convocant una reunió d'urgència per recabar tota la informació possible i coordinar la resposta institucional, així com l'atenció de la víctima i el seu entorn.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Les agressions masclistes no són casos aïllats sinó que formen part d'un sistema de violències i suposen una greu vulneració de Drets Humans i un problema social de primer ordre que atempta contra la dignitat i la integritat física i moral de les dones i les persones LGTBI.

A les festes i als espais d'oci creix la sensació d'impunitat que genera nombroses violències de diferents graus. Per això cal treballar fermament en la prevenció des d'aquelles accions invasives com mirades, comentaris...per exercir una corresponsabilitat social que faci de pantalla de totes aquestes conductes.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú seguirà impulsant les mesures dirigides al compliment efectiu de la igualtat, afavorint que la ciutadania en general respongui de manera immediata i contundent davant qualsevol agressió masclista.

Per tot això, aquest Ajuntament fa una crida a tota la ciutadania a participar demà a les 12h, a la plaça de la Vila, a una concentració de suport a la víctima i de rebuig a les violències masclistes. Animem a la ciutadania a sumar el seu suport amb gestos diversos i a mostrar el rebuig cap a qualsevol tipus d'agressió masclista.

b) Casos en què no es té suficient informació:

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha tingut coneixement del succés que al nostre municipi/a una veïna del poble/un home del nostre poble s'hauria comès un episodi de violència masclista. En el moment actual demanem respecte per la identitat de les persones implicades i els seus familiars.

L'Ajuntament vol recordar l'existència del Protocol local d'actuació davant les agressions masclistes que es manifesten en espais d'oci i recreatius. Des del moment en què hem conegut la notícia els diversos departaments de l'Ajuntament implicats en atenció a les víctimes es troba treballant coordinadament amb altres institucions per contrastar la informació i tenir la visió més completa possible. De la mateixa manera, en tenir mé sinformació, s'elaborarà i acordarà un comunicat que serà difós pels mitjans locals i xarxes de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Altres recomanacions per a les declaracions públiques de l'Administració:

És molt probable que més enllà del comunicat els mitjans reclamin declaracions a través dels càrrecs públics. Per això mateix, han d'anar dirigides contra la impunitat dels agressors i dirigides a l'atenció i cura de la víctima. A més, les declaracions emeses per autoritats són una bona via per aturar rumors i falses informacions.

Propostes:

- En cas de no poder-se confirmar què ha succeït, recordar que l'Ajuntament està investigant amb altres institucions, havent facilitat que personal especialitzat hi estigui treballant.
- Que l'Ajuntament mantindrà una posició sempre ferma, contundent i sense fissures contra les violències masclistes, entenent el problema estructural i la necessitat de posicionar-se.
- Cal allunyar la idea de sorpresa o succés. Es tracta d'un problema social de primer ordre que cal abordar com una vulneració de Drets Humans.
- Destacar que l'única responsabilitat de les agressions és dels agressors. Cal destacar que la majoria d'agressions no són conegudes i, molt menys, es denuncien. Agrair la fermesa, determinació i valentia de la víctima.
- Recordar que les agressions masclistes són freqüentment perpetrades per coneguts que aprofiten precisament aquests espais de confiança.
- Recordar que no hi ha perfils d'agressors. Que els agressors poden tenir vides perfectament normalitzades sense que això impedeixi que també actuin amb violència contra les dones.
- Evitar remarcar si la víctima havia interposat denúncies anteriorment o no, en els casos de violència sobre la parella. Denunciar és un procés complicat, difícil i usualment, amb recaigudes.

A5.4. Falca sonora

L'equip de so dels esdeveniments festius pot anar reproduïnt la següent falca genèrica:

Et trobes en un espai lliure de masclisme. L'organització d'aquesta festa/festival està adherida al Protocol Comunitari de Prevenció i Abordatge de les Violències Sexuals en Espais

d'Oci de Vilanova i la Geltrú. Entre totes i tots farem d'aquest un espai segur i amable, intolerant amb tota mostra de violència masclista. Si ets víctima o testimoni d'alguna agressió, adreça't al Punt Lila, on l'equip et pot informar i atendre. Tothom és responsable de fer de Vilanova una ciutat de la que en gaudim totes.

A5.5. Missatge per a projectar en pantalla

Els esdeveniments festius o locals que disposin de pantalla podran projectar el següent missatge:

Et trobes en un espai lliure de masclisme. L'organització d'aquesta festa/festival està adherida al Protocol Comunitari de Prevenció i Abordatge de les Violències Sexuals en Espais d'Oci de Vilanova i la Geltrú. Entre totes i tots farem d'aquest un espai segur i amable, intolerant amb tota mostra de violència masclista. Si ets víctima o testimoni d'alguna agressió, adreça't al Punt Lila, on l'equip et pot informar i atendre. Tothom és responsable de fer de Vilanova una ciutat de la que en gaudim totes.

A5.6. Difusió a xarxes socials

Es proposa el hashtag ja arrelat *#AlertaPop*, llençat per Bullanga feminista durant el Carnaval del 2017. Podran fer ús d'aquest hashtag tan les entitats com l'Administració, a través dels seus respectius canals de xarxes socials.

A5.7. Circuit de prevenció

S'utilitzarà un model com el que fa servir des de Bullanga Feminista en les seves accions de difusió actualitzant-ne el contingut i afegint nous serveis circuit. El circuit de prevenció com tota la difusió vinculada a aquest protocol incorporarà un logotip propi que haurà de que representarà a totes les entitats, empreses i agents adherides.

A5.8. Circuit intern d'actuació

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Aquest esquema està adreçat a la part organitzadora d'esdeveniments d'oci, ja siguin entitats o administració, amb la finalitat de clarificar els passos d'intervenció en cas d'agressió sexual. L'organització n'estarà assabentada i l'equip de resposta el tindrà a mà durant tot el servei d'atenció de l'esdeveniment.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

PROTOCOL COMUNITARI DE PREVENCIÓ I ABORDATGE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN L'ESPAI PÚBLIC
VILANOVA I LA GELTRÚ

CIRCUIT D'ACTUACIÓ INTERN

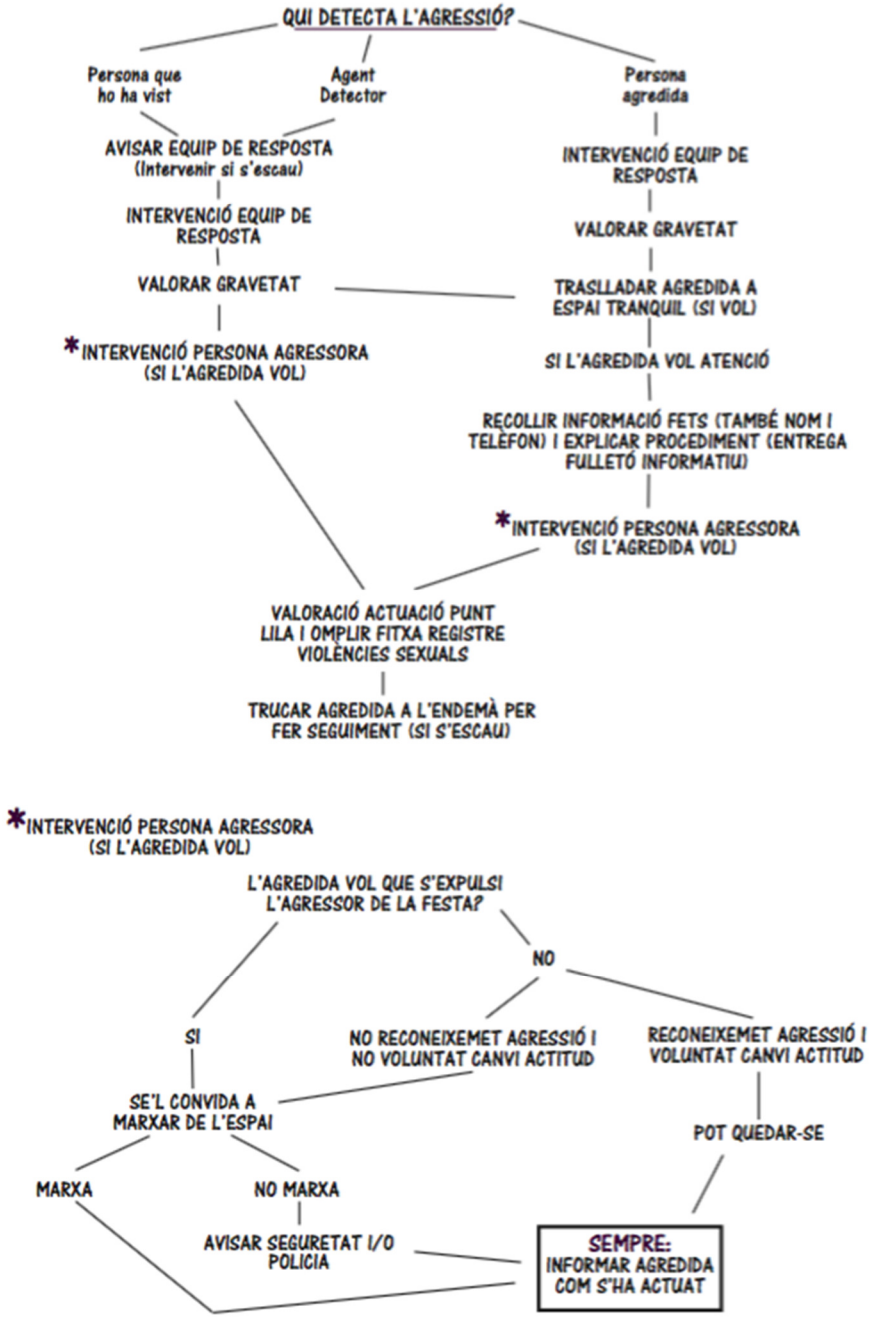

A5.9. Full informatiu de suport a la reparació de les víctimes d'agressions sexuals

Aquest full s'elaborarà i aactualitzarà pel grup de seguiment, tenint en compte les associacions de dones ja existents, els suports de reparació existents que ofereix el SIAD i la propera obertura dels nous serveis i recursos del territori com el SIE de Vilanova i la Geltrú.

A5.10. Fitxa de registre de violències sexuals en espais d'oci

Aquesta fitxa l'haurà d'omplir la persona coordinadora del Punt Lila de cada esdeveniment per deixar constància de les diverses atencions efectuades durant la festa. Les fitxes recollides s'hauran de fer arribar al Grup de Seguiment del Protocol un cop conclosa la festa (mai més de dos mesos posteriors).

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

PROTOCOL COMUNITARI DE PREVENCIÓ I ABORDATGE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN L'ESPAI PÚBLIC A VILANOVA I LA GELTRÚ

FITXA DE REGISTRE DE VIOLÈNCIES SEXUALS EN ESDEVENIMENTS D'OCI
(a omplir pel personal del Punt Lila/Equip de resposta)

NOM ENTITAT:

L'ENTITAT HA ESTABLERT EL CIRCUIT D'ATENCIÓ A VIOLÈNCIES SEXUALS?
Sí

En cas contrari, especificar el motiu

NOM I CONTACTE DE LES PERSONES RESPONSABLES DEL PROTOCOL DESIGNADES:

L'ENTITAT HA REGISTRAT ALGUNA VIOLÈNCIA SEXUAL DURANT LA FESTA?
Quin tipus de violència?

- ❑ comentaris sexuals no desitjats
- ❑ insistència davant la negativa d'altres
- ❑ tocaments no consentits
- ❑ tocaments continuats i forcejaments no consentits
- ❑ acorralament entre diverses persones
- ❑ actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) amb força
- ❑ actes sexuals amb penetració (vaginal, anal o bucal) no consentits (violació) sense força

Qui ha detectat l'agressió i ho ha posat en coneixement de l'organització?

- ❑ persona agredida
- ❑ amistats de la persona agredida
- ❑ assistents a la festa
- ❑ agents detectors
- ❑ personal de l'organització

Heu detectat consum de substàncies d'alguna de les parts implicades? En quin estat es trobaven?

LA PERSONA AGREDIDA HA ESTAT TRASLLADADA A L'ESPAI TRANQUIL?
Sí
No

HA CALGUT DONAR AVÍS A SEGURETAT?
Sí, a seguretat privada de la festa
Sí, a la policia
No

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Sense recollir dades personals, expliqueu la situació de violència sexual registrada i com l'heu abordat *(heu fet escolta activa a l'agredida? li heu assegurat un espai tranquil on expressar-se? heu tingut en compte la seva voluntat en tot moment? heu hagut d'expulsar a l'agressor? heu recollit descripció de l'agressor/s i/o testimonis per facilitar-la a les autoritats en cas que la víctima decideixi denunciar? heu valorat com us ha afectat l'actuació? creieu que hi ha hagut una bona resolució? teniu el contacte de la persona agredida? heu contactat novament amb l'agredida? Sabeu si l'agredida té intenció de denunciar els fets?)*

A5.11. ELEMENT COMÚ

S'hauran de generar diferents elements comuns per tal que els recursos tècnics de cada esdeveniment no impedeixen la seva utilització. Per tant s'hauran de crear a través del grup de seguiment del protocol, tant un recurs audiovisual com un recurs d'àudio i lluminós que sigui fàcilment visible i reconeixible si es produeix una agressió durant el propi esdeveniment i que es pugui reproduir entre les actuacions de músics i/o artistes per no afectar aquestes actuacions a nivell tècnic.

Al finalitzar l'esdeveniment des de l'organització es farà un comunicat explicatiu sobre les possibles agressions ateses o intervencions efectuades des del punt lila en cas d'haver-se produit.

ANNEX 6. PRESSUPOST ELABORACIÓ PROTOCOL 2017-18

En assemblea Plenària, el pressupost del primer any d'elaboració del Protocol s'aprova per un import total de 6.007 € a proposta del Grup Impulsor. D'aquest import, es consensua que l'Ajuntament es farà càrrec del 60% i les entitats participants assumiran el 40% restant, fraccionat en quotes per cada una de les entitats.

A continuació es desglosa el pressupost:

- Diagnosi + redacció del Protocol: 4.025€
- Formacions de sensibilització (6h en 3 sessions) juliol 2017: 522€
- Formacions de capacitació inicial (12h en 4 sessions) març 2018: 600€
- Formació de capacitació avançada (4h) març 2019: 200€
- Formació d'agents de prevenció de la violència masclista: (25h) 2020: 0€
- Material de difusió (pancartes i cartells): 600€

<u>Import total: 6.007€</u>

ANNEX 7. TIPOLOGIES D'AGRESSIONS SEXUALS

Malgrat les definicions de violències sexuals que apareixen en el present Protocol, cal destacar que el Codi Penal distingeix entre dos grans grups de violències sexuals: els abusos i les agressions. Es troben recollides en els articles 178 i següents del Codi Penal.

Els abusos serien totes aquelles conductes de caràcter sexual que són perpetrades sense consentiment de la víctima. Pot ser perquè el consentiment no hi és present o bé, perquè la víctima no pot expressar-lo.

L'abús implica que no hi ha cap conducta que es dirigeixi al consetiment. L'absència de comunicació no implica que sí que existeixi consentiment. Quan es produeixen amb violència o intimidació (també intimidació ambiental) estaríem parlant, a nivell legal de les agressions.

En ambdòs casos, quan hi ha penetració per via bucal, vaginal o anal es preveu una pena superior.

Per a la facilitació de conductes, adjuntem els articles del Codi Penal:

Artículo 178

El que atentare contra la libertad sexual de otra persona, utilizando violencia o intimidación, será castigado como responsable de agresión sexual con la pena de prisión de uno a cinco años.

Artículo 179

Cuando la agresión sexual consista en acceso carnal por vía vaginal, anal o bucal, o introducción de miembros corporales u objetos por alguna de las dos primeras vías, el responsable será castigado como reo de violación con la pena de prisión de seis a 12 años.

Artículo 180

1. Las anteriores conductas serán castigadas con las penas de prisión de cinco a diez años para las agresiones del artículo 178, y de doce a quince años para las del artículo 179, cuando concurra alguna de las siguientes circunstancias:

1.ª Cuando la violencia o intimidación ejercidas revistan un carácter particularmente degradante o vejatorio.
2.ª Cuando los hechos se cometan por la actuación conjunta de dos o más personas.
3.ª Cuando la víctima sea especialmente vulnerable, por razón de su edad, enfermedad, discapacidad o situación, salvo lo dispuesto en el artículo 183.
4.ª Cuando, para la ejecución del delito, el responsable se haya prevalido de una relación de superioridad o parentesco, por ser ascendiente, descendiente o hermano, por naturaleza o adopción, o afines, con la víctima.
5.ª Cuando el autor haga uso de armas u otros medios igualmente peligrosos, susceptibles de producir la muerte o alguna de las lesiones previstas en los artículos 149 y 150 de este Código, sin perjuicio de la pena que pudiera corresponder por la muerte o lesiones causadas.
2. Si concurrieren dos o más de las anteriores circunstancias, las penas previstas en este artículo se impondrán en su mitad superior.

De los abusos sexuales

Artículo 181

1. El que, sin violencia o intimidación y sin que medie consentimiento, realizare actos que atenten contra la libertad o indemnidad sexual de otra persona, será castigado, como responsable de abuso sexual, con la pena de prisión de uno a tres años o multa de dieciocho a veinticuatro meses.

2. A los efectos del apartado anterior, se consideran abusos sexuales no consentidos los que se ejecuten sobre personas que se hallen privadas de sentido o de cuyo trastorno mental se abusare, así como los que se cometan anulando la voluntad de la víctima mediante el uso de fármacos, drogas o cualquier otra sustancia natural o química idónea a tal efecto.

3. La misma pena se impondrá cuando el consentimiento se obtenga prevaliéndose el responsable de una situación de superioridad manifiesta que coarte la libertad de la víctima.

4. En todos los casos anteriores, cuando el abuso sexual consista en acceso carnal por vía vaginal, anal o bucal, o introducción de miembros corporales u objetos por alguna de las dos primeras vías, el responsable será castigado con la pena de prisión de cuatro a diez años.

5. Las penas señaladas en este artículo se impondrán en su mitad superior si concurriere la circunstancia 3.ª o la 4.ª , de las previstas en el apartado 1 del artículo 180 de este Código.

Artículo 182

1. El que, interviniendo engaño o abusando de una posición reconocida de confianza, autoridad o influencia sobre la víctima, realice actos de carácter sexual con persona mayor de dieciséis años y menor de dieciocho, será castigado con la pena de prisión de uno a tres años.

2. Cuando los actos consistan en acceso carnal por vía vaginal, anal o bucal, o introducción de miembros corporales u objetos por alguna de las dos primeras vías, la pena será de prisión de dos a seis años. La pena se impondrá en su mitad superior si concurriera la circunstancia 3.ª, o la 4.ª, de las previstas en el artículo 180.1 de este Código.

De los abusos y agresiones sexuales a menores de dieciséis años

Artículo 183

1. El que realizare actos de carácter sexual con un menor de dieciséis años, será castigado como responsable de abuso sexual a un menor con la pena de prisión de dos a seis años.

2. Cuando los hechos se cometan empleando violencia o intimidación, el responsable será castigado por el delito de agresión sexual a un menor con la pena de cinco a diez años de prisión. Las mismas penas se impondrán cuando mediante violencia o intimidación compeliere a un menor de dieciséis años a participar en actos de naturaleza sexual con un tercero o a realizarlos sobre sí mismo.

3. Cuando el ataque consista en acceso carnal por vía vaginal, anal o bucal, o introducción de miembros corporales u objetos por alguna de las dos primeras vías, el responsable será castigado con la pena de prisión de ocho a doce años, en el caso del apartado 1, y con la pena de doce a quince años, en el caso del apartado 2.

4. Las conductas previstas en los tres apartados anteriores serán castigadas con la pena de prisión correspondiente en su mitad superior cuando concurra alguna de las siguientes circunstancias:

a) Cuando el escaso desarrollo intelectual o físico de la víctima, o el hecho de tener un trastorno mental, la hubiera colocado en una situación de total indefensión y en todo caso, cuando sea menor de cuatro años.
b) Cuando los hechos se cometan por la actuación conjunta de dos o más personas.
c) Cuando la violencia o intimidación ejercidas revistan un carácter particularmente degradante o vejatorio.

d) Cuando, para la ejecución del delito, el responsable se haya prevalido de una relación de superioridad o parentesco, por ser ascendiente, o hermano, por naturaleza o adopción, o afines, con la víctima.
e) Cuando el culpable hubiere puesto en peligro, de forma dolosa o por imprudencia grave, la vida o salud de la víctima.
f) Cuando la infracción se haya cometido en el seno de una organización o de un grupo criminal que se dedicare a la realización de tales actividades.
5. En todos los casos previstos en este artículo, cuando el culpable se hubiera prevalido de su condición de autoridad, agente de ésta o funcionario público, se impondrá, además, la pena de inhabilitación absoluta de seis a doce años.

Artículo 183 bis

El que, con fines sexuales, determine a un menor de dieciséis años a participar en un comportamiento de naturaleza sexual, o le haga presenciar actos de carácter sexual, aunque el autor no participe en ellos, será castigado con una pena de prisión de seis meses a dos años.

Si le hubiera hecho presenciar abusos sexuales, aunque el autor no hubiera participado en ellos, se impondrá una pena de prisión de uno a tres años.

Artículo 183 ter

1. El que a través de internet, del teléfono o de cualquier otra tecnología de la información y la comunicación contacte con un menor de dieciséis años y proponga concertar un encuentro con el mismo a fin de cometer cualquiera de los delitos descritos en los artículos 183 y 189, siempre que tal propuesta se acompañe de actos materiales encaminados al acercamiento, será castigado con la pena de uno a tres años de prisión o multa de doce a veinticuatro meses, sin perjuicio de las penas correspondientes a los delitos en su caso cometidos. Las penas se impondrán en su mitad superior cuando el acercamiento se obtenga mediante coacción, intimidación o engaño.

2. El que a través de internet, del teléfono o de cualquier otra tecnología de la información y la comunicación contacte con un menor de dieciséis años y realice actos dirigidos a embaucarle para que le facilite material pornográfico o le muestre imágenes pornográficas en las que se represente o aparezca un menor, será castigado con una pena de prisión de seis meses a dos años.

Artículo 183 quater

El consentimiento libre del menor de dieciséis años excluirá la responsabilidad penal por los delitos previstos en este Capítulo, cuando el autor sea una persona próxima al menor por edad y grado de desarrollo o madurez.

ANNEX 8. GLOSSARI[12]

Assetjament ambiental: es produeix quan el comportament sexual impropi o un determinat comportament adreçat a una persona per raó del seu sexe crea un ambient

[12] Glossari del Departament d'Igualtat de la UdL.

intimidador, hostil, ofensiu: comentaris de naturalesa sexual, bromes (normalment requereix insistència i repetició de les accions, en funció de la gravetat del comportament).

Assetjament per raó de sexe: Situació on es produeix un comportament no desitjat, relacionat amb el sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'aquesta persona i de crear un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

Assetjament sexual: Situació en la qual es produeix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat, d'indole sexual, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, especialment quan es crea un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

Atenció: Conjunt d'accions destinades a una persona per a que pugui superar les situacions i conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar i social, garantint la seva seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i procediments per a que pugui resoldre la situació.

Detecció: Posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de manera precoç com de manera estable, i que permetin també conèixer les situacions en les que s'hauria de intervenir, per a evitar el seu desenvolupament i cronicitat.

Discriminació directa: Situació en què es troba una persona que sigui, hagi estat o pugui ser tractada, atenent el seu sexe, de manera menys favorable que una altra en situació comparable.

Discriminació indirecta: Situació en què una disposició, criteri o pràctica aparentment neutres posa persones d'un sexe en desavantatge particular respecte a persones de l'altre sexe, llevat que aquesta disposició, criteri o pràctica es puguin justificar objectivament atenent una finalitat legítima i que els mitjans per assolir aquesta finalitat siguin necessaris i adequats.

Prevenció: Conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista a través de la reducció dels factors de risc, i impedir

així la seva normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment a les dones, en el sentit de que cap forma de violència és justificable ni tolerable.

Recuperació: Etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en que es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

Reparació: Conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars adoptades pels diferents organismes i agents responsables de la intervenció en el àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

Sensibilització: Conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en el imaginari social que permetin avançar cap a l'eradicació de la violència masclista.

Victimització secundària o revictimització: Maltractament addicional exercit vers les dones que es troben en situacions de violència masclista com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits –quantitatius i qualitatius– de les intervencions portades a terme pels organismes responsables, així com per les actuacions no encertades provinents d'altres agents implicats.

Violència en la parella: Violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida sobre les dones i realitzada per part de l'home que és o ha estat el seu cònjuge o persona lligada per relacions similars d'afectivitat.

Violència física: Qualsevol acció no accidental que provoqui danys físics o malalties.

Violència homòfoba, per raó d'identitat. És tota aquella violència dirigida al col·lectiu LGTBI per motiu de pertinença a aquest grup.

Violència masclista: Violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics,

incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Violència psicològica: Tota conducta o omissió intencional que produeixi en una persona desvaloració o patiment, mitjançant amenaces, humiliació, vexacions, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, conductes de restricció, conductes destructives (referides a objectes de valor econòmic o afectiu per a la víctima i el maltractament d'animals domèstics), culpabilització de la dona en les conductes violentes de l'home o qualsevol altre limitació del seu àmbit de llibertat.

Violència sexual i abusos sexuals: Qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les persones, inclosa l'exhibició, l'observació, la imposició -mitjançant violència, intimidació, prevalença o manipulació emocional- de relacions sexuals, per part de la persona que té una relació conjugal, de parella o afectiva amb la dona que pateix aquesta situació.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

BIBLIOGRAFIA

APARICIO, C; MUÑOZ, T. (2007). *Después del silencio. Cómo sobrevivir a una agresión sexual. Barcelona: Paidós.*

BOURDIEU, P. (2000). *La dominación masculina. Barcelona: Anagrama, Colección argumentos.*

BRUGUER, J. (2017). *Guia per dissenyar i executar processos participatius en l'àmbit municipal.*

BUTLER, J. (2007). *El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad.* Barcelona: Paidós.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. (2012). *Guia per a l'elaboració d'un pla local de prevenció de drogodependències.* Barcelona: SPOTT, Àrea d'Atenció a les Persones, Diputació de Barcelona. Consultat el febrer / 2018, a https://www1.diba.cat/uliep/pdf/52508.pdf

DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT. (2013). *Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista.* Barcelona: Departament de benestar Social i família, Generalitat de Catalunya. Consultat el febrer / 2018, a www.jove.cat/protocolviolenciajove

FEDERICI, S. (2004). *Calibán y la bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria.* Madrid: Traficantes de sueños.

FUNDACIÓ SALUT I COMUNITAT;. (2014). *Observatorio cualitativo sobre la relación entre el consumo de drogas y los abusos sexuales en espacios de ocio nocturno.* Consultat el febrer / 2018, a http://www.drogasgenero.info/noctambulas/informes/

GAITSKILL,M (1994). *'NO ser una víctima: el sexo, la violación y el problema de obedecer las normas', en Sexo y Violencia. Debate feminista, año 13, Vol.26, México, D.F.'*

Generalitat de Catalunya. (2009). *Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.* Barcelona: Publicacions del Parlament de Catalunya. Consultat el 2018, a https://www.parlament.cat/document/nom/TL75.pdf

Generalitat de Catalunya. (2016). *LLEI 11/2014, per garantir els drets de les lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres, intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.* Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions.

HERMAN, J (2004). *Trauma y recuperación. Cómo superar las consecuencias de la violencia. Madrid, Espasa.*

JAYME, M., & SAU, V. (1996). *Psicología diferencial del sexo y el género.* Barcelona: Icaria.

Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. (2015). *Macroencuesta de violencia contra la mujer 2015.* Madrid: Publicaciones oficiales. Recollit de http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/colecciones/pdf/Libro_22_Macroencuesta2015.pdf

PARÉS, M., & MARCH, H. (2012). *Guia per avaluar processos participatius.* Barcelona: Departament de Governació i Relacions Institucionals. Consultat el febrer / 2018, a http://governobert.gencat.cat/web/.content/30_ParticipacioCiutadana/04_Difusio_i_recerca/guies_breus_de_participacio_ciutadana/Guia_per_avaluar_processos_participatius/3-guia_avaluar.pdf

PÉREZ OROZCO, A. (2014). *Subversión feminista de la economia. Aportes para un debate sobre el conflicto capital-vida.* Madrid: Traficantes de sueños.

PUNT 6, Col·lectiu. (2017). *Entorns habitables.* Barcelona: Col·lectiu Punt 6. Consultat el febrer / 2018, a https://issuu.com/punt6/docs/entorns_habitables_cat_final

ROMERO, V. (sf). *La Violación como un acto discursivo del poder. Facultad de Ciencias de la Conducta UAEM. www.uaemex.mx*

SÁNCHEZ, C (2000). *Qué es la agresión sexual. Madrid: Biblioteca nueva.*

SEGATO, R. (2008). *La escritura en el cuerpo de las mujeres asesinadas en Ciudad Juárez: territorio, soberanía y crímenes de segundo estado, en Cuerpos sufrientes. Debate feminista Año 19, Vol.37, México, D.F.*

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

SEGON. Publicació a la web i a les xarxes socials de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

TERCER. Peu de recurs.

Contra aquest acte, que exhaureix la via administrativa i és immediatament executiu, podeu interposar els següents recursos:
Amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant el mateix òrgan que ha dictat l'acte, dins el termini d'un mes, a comptar des del dia següent al de la seva notificació, o en el seu defecte, des de la seva data de publicació.
Alternativament, recurs contenciós administratiu davant els jutjats del Contenciós Administratiu de Barcelona, dins el termini de dos mesos, a comptar des del dia següent al de la notificació, o en el seu defecte, des de la seva data de publicació.
Contra la resolució del recurs de reposició, podeu interposar recurs contenciós administratiu, davant els jutjats del Contenciós Administratiu de Barcelona, dins el termini de dos mesos, a comptar des del dia següent al de recepció de la notificació o publicació de la seva resolució, si aquesta fos expressa; si no ho fos, el termini serà de sis mesos, comptats a partir del dia següent al què es produís la desestimació presumpta del recurs.
També podeu interposar qualsevol altre recurs que considereu procedent.